

POROČILO
O DELU
2013

ŠENT
SLOVENSKO ZDRUŽENJE
ZA DUŠEVNO ZDRAVJE

POROČILO
O DELU
2013

ŠENT
SLOVENSKO ZDRUŽENJE
ZA DUŠEVNO ZDRAVJE

5	KO NE GRE VEČ, KO SE VSE USTAVI, SE PRI NAS NA ŠENTU JAVI!
5	POSLANSTVO ZDRUŽENJA
5	ŠENTOVI PROGRAMI
7	PISMO PREDSEDNIKA
11	1. KJE NAS NAJDETE
15	2. ORGANIZACIJA ZDRUŽENJA
23	3. DOBRODOŠLI V NAŠ SVET
51	4. UTRINKI IZ ŠENTOVIH ENOT
53	CDZS OSREDNJESLOVENSKA REGIJA
57	CDZS GORENJSKA REGIJA
61	CDZS SEVERNOPRIMORSKA REGIJA
65	CDSZ OBALNO-KRAŠKA REGIJA
67	CDZS PODRAVSKA REGIJA
68	CDZS SAVINJSKA REGIJA
70	CDZS DOLENJSKA REGIJA
73	CDZS KOROŠKO-SALEŠKA REGIJA
75	STANOVANJSKE SKUPINE ŠENT
83	DRUGE PRAVNE OSEBE
97	5. STATISTIKA V LETU 2013
107	6. VIRI PRIDOBLENIH SREDSTEV V LETU 2013

KO NE GRE VEČ, KO SE VSE USTAVI, SE PRI NAS NA ŠENTU JAVI!

ŠENT – slovensko združenje za duševno zdravje je neprofitna, nevladna organizacija, ki je namenjena posameznikom s težavami v duševnem zdravju in tistim, ki se znajdejo v trenutni duševni stiski, njihovim svojcem, strokovnjakom s tega področja ter vsem ostalim, ki jih zanima področje duševnega zdravja. Združenje je bilo ustanovljeno leta 1993.

Ima status **humanitarne** organizacije pri Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) in status društva v javnem interesu na področju socialnega varstva.

POSŁANSTVO ZDRUŽENJA

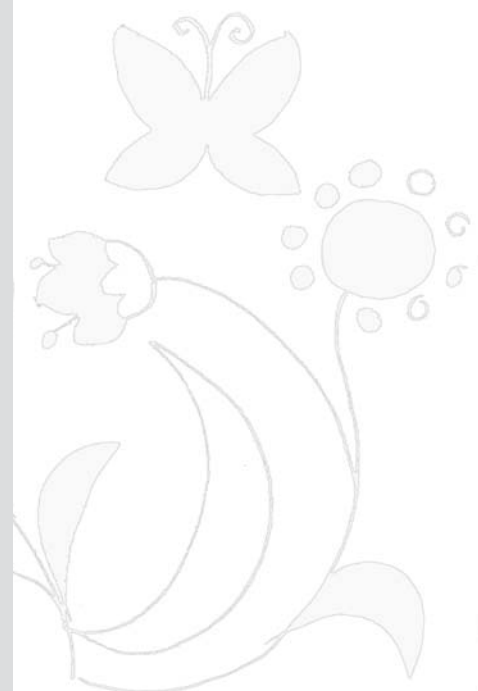
Poslanstvo združenja je psihosocialna rehabilitacija oseb s težavami v duševnem zdravju z namenom izboljšanja njihovega socialnega položaja in krepite njihove moči pri skrbi zase, še zlasti pa ustvarjanja možnosti za njihovo čim bolj kakovostno in samostojno življenje.

Poslanstvo združenja se udejanja z izvajanjem in razvijanjem **različnih programov** na več kot **30 lokacijah** po vsej Sloveniji, ki predstavljajo pomembno dopolnitev javne službe socialnega varstva.

ŠENTOVI PROGRAMI

Glavna naloga združenja je razvijanje in izvajanje programov psihosocialne rehabilitacije oseb s težavami v duševnem zdravju. Poglavitni cilji programov so kakovostno in samostojno življenje oseb s težavami v duševnem zdravju, delovanje v smeri preprečevanja predsodkov in stigme do duševne bolezni ter poudarjanje pozitivnega duševnega zdravja in skrb za preventivo. Programe izvajajo strokovni delavci, laični sodelavci in prostovoljci.

- **PROGRAMI PSIHOSOCIALNE REHABILITACIJE** (dnevni centri, stanovanjske skupine, nizkopražni programi za odvisnike od prepovedanih drog). Dnevni centri (DC) nudijo pomoč pri strukturiranju dnevnih aktivnosti uporabnikov preko različnih skupin, delavnic, tečajev, individualnih informativnih in svetovalnih razgovorov, skupine za samopomoč, socialne mreže, taborov

in izletov. Nizkopražni programi (DC, terensko delo, zavetišče) za odvisnike od prepovedanih drog so namenjeni zmanjševanju škodljivih posledic uporabe drog in predvsem zmanjševanju socialnih in zdravstvenih tveganj, ki so jim izpostavljeni odvisniki prepovedanih drog. Stanovanjske skupine (SS) omogočajo bivanje uporabnikov v stanovanjski skupini ali v lastnem stanovanju na podlagi individualnega načrta in ob strokovni podpori zaposlenih.

- **PROGRAMI ZAPOSLJANJA IN DELOVNEGA USPOSOBLJANJA** (z različnimi programi aktivne politike zaposlovanja in socialne vključenosti nudimo pomoč pri zaposlovanju). Združenje je ustanovilo **ŠENTPRIMO** – zavod za svetovanje, usposabljanje in rehabilitacijo invalidov, **PREMIKE** – zavod za svetovanje, promocijo in razvoj dostopnega turizma, Ljubljana; zaposlitvene centre (ZP): **ŠENTPLAVŽ**, **ZAVOD Dlan**, **KARSO** zaposlitveni center, d. o. o., **Zaposlitveni center DOBROŠIN**, d. o. o., invalidsko podjetje **Dobrovita**, **družba za usposabljanje in zaposlovanje invalidov d. o. o.** in socialno podjetje **SOTRA PLUS** trgovina z živili d. o. o., ki ponujajo različne storitve ali zaposlitev osebam s težavami v duševnem zdravju.
- **PROGRAMI VAROVANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC IN ZAGOVORNIŠTVO OSEB S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU** (Svet uporabnikov, Forum svojcev).
- **PROGRAM DESTIGMATIZACIJE IN PREVENTIVNO DELO** (izobraževanja, različni dogodki, delo z mediji, založništvo).
- **PROJEKTNO IN RAZISKOVALNO DELO** na lokalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju.

PISMO PREDSEDNIKA

Leto 2013 je minilo precej uspešno, bilo pa je tudi prelomno.

Uspešno zato, ker smo kljub zmanjšanim finančnim sredstvom uspeli kakovostno in skoraj v enakem obsegu izpeljati načrtane programe iz letnega plana. Zapreti smo morali samo en dnevni center (Radlje ob Dravi), ohranili pa kljub velikim oviram dnevne centre v Škofji Loki, Postojni in Metliki.

Prelomno pa je bilo v tem smislu, da se je dovolj jasno pokazalo, da za ŠENT prihaja obdobje, ko bo potrebno učinkovito in odločno začeti z realizacijo idej in zamisli, ki so v določeni meri že strokovno obdelane, tudi zapisane. Nujno jih bo umestiti v današnje pogoje delovanja, jih aktualizirati, določiti prioritete, povezati v mrežo, ki bo našim uporabnikom in njihovim svojcem nudila storitve, ki bodo bolj celovito pomagale reševati zagate in probleme v njihovem sobivanju. Vse to pa oplemenititi s sodelovanjem z vsemi dejavniki, ki delujejo na področju duševnega zdravja – s socialno dejavnostjo, zdravstvom, nevladnimi organizacijami (NVO) – v lokalnem okolju.

Še nekaj pomembnega je prineslo minulo leto, in sicer napoved, da eden od ustanoviteljev in dolgoletni izvršni direktor, odličen strokovnjak in poznavalec področja socialne dejavnosti, povezovalac in organizator, mag. Nace Kovač, zapušča ŠENT. Kar se je tudi zgodilo.

Izziv za nas vse, ki ostajamo, je, da uspešno 20-letno zgodbo ŠENT-a peljemo naprej. Glede na bogato zapuščino, ki smo jo prejeli, to ne bi smelo biti pretežko. Ne bo pa lahko, ker se pogoji delovanja zaostrejejo.

Na dve področji bi želel usmeriti svoj pogled v preteklem letu – na skupnostno skrb ter področje socialne ekonomije.

Skupnostna skrb pomeni obravnavo in usposabljanje ljudi s težavami v duševnem zdravju v okolju, kjer živijo, stanujejo, delajo in preživljajo svoj prosti čas. Pri tem jim morajo biti dostopne vse storitve, ki jih potrebujejo za krepitev moči in nadaljevanje psi-

hosocialne rehabilitacije v njim domačem okolju. Skupnostna skrb je človekova pravica. Temu področju smo v preteklem letu namenili veliko časa in truda, predvsem v Svetu uporabnikov in Forumu svojcev Slovenije. Skupaj z drugimi NVO smo podprli projekt skupnostne psihiatrične obravnave (SPO), štirje multidisciplinarni timi že delujejo. Izpeljano je bilo tudi izobraževanje za člane teh timov, uspešno ga je organizirala Šentprima.

Projekt še daleč ni zaključen, zadeva se zapleta, soočamo se namreč s problemom, ki je v Sloveniji zelo akuten, namreč s povečevanjem kapacitet v institucijah (bolnišnicah, socialnovarstvenih zavodih ...). Da bi zaustavili in obrnili ta trend ter izpeljali projekt deinstitucionalizacije, bo potrebno še veliko energije in časa.

Socialna ekonomija, ki se odvija v ŠENT-ovih posebnih enotah – zaposlitvenih centrih, invalidskem podjetju, zavodih, socialni trgovini – pa je področje, ki je lahko razvojno gledano nosilno in ga bo nujno hitreje in bolj učinkovito razvijati.

V zaostrenih ekonomskih razmerah v državi lahko prav socialna ekonomija ustvari pogoje in delovna mesta za zaposlovanje ranljivih skupin – oseb z duševno motnjo – ter jim tako pomaga v njihovi psihosocialni rehabilitaciji pa tudi znatno pripomore k zmanjšanju stigme.

Imamo usposobljene kadre, ideje in energijo, da to izpeljemo, ter tako upravičimo sloves vodilnih na področju socialne ekonomije.

In še pogled naprej.

Kljub zaostreni finančni situaciji in težkim pogojem za delovanje sektorja NVO moramo biti budni, inovativni, ne smemo se zoževati in krčiti samo na raven varčevanja.

Znano je, da vitalne sredine (gospodarski subjekti, storitve, NVO) prav v času krize pospešeno iščejo vse možne vire za nadaljnji razvoj, razširitve in obogatitve.

Bodimo tudi mi med njimi.

Hvala vsem uporabnikom, svojcem in strokovnim delavcem za sodelovanje in njihov prispevek v našem ŠENT-u.

22. 8. 2014

Edo Pavao BELAK
Predsednik

KJE
NAS
NAJDETE

1.

KJE NAS
NAJDETE

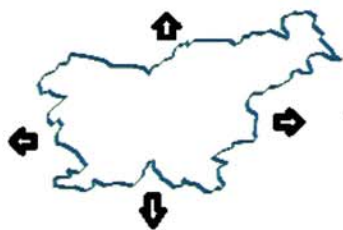
1. PROGRAMI PSIHOSOCIALNE REHABILITACIJE

2. PROGRAMI ZAPOSLOVANJA IN DELOVNEGA USPOSABLJANJA

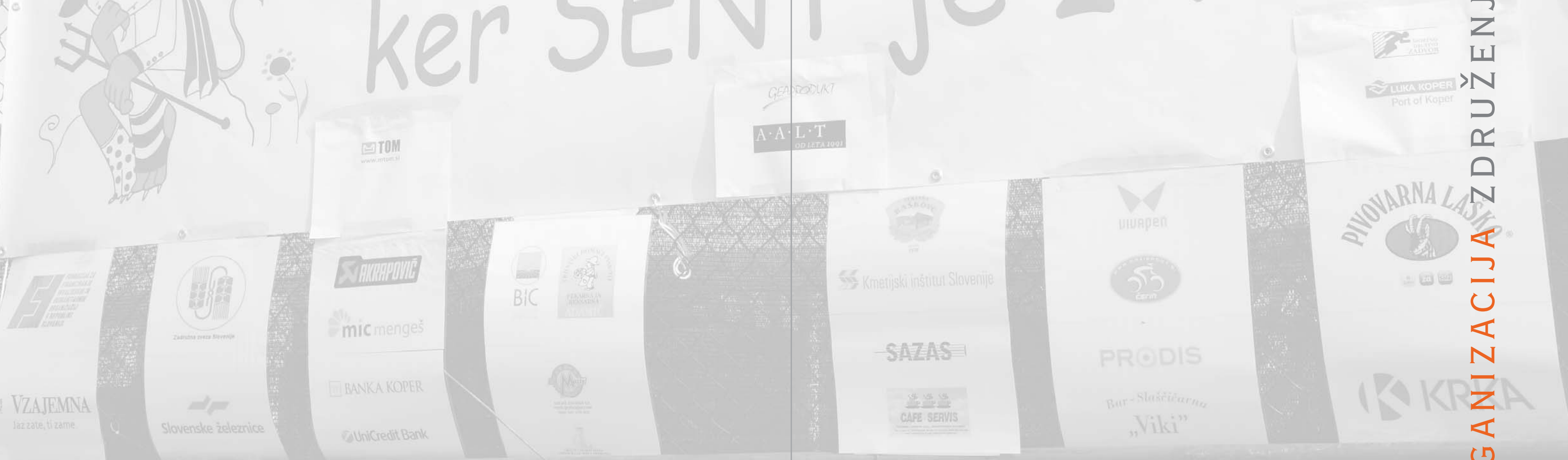
3. PROGRAMI VAROVANJA PRAVIC OSEB S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU in ZAGOVORNIŠTVO

4. PROGRAMI DESTIGMATIZACIJE IN PREVENTIVNO DELO

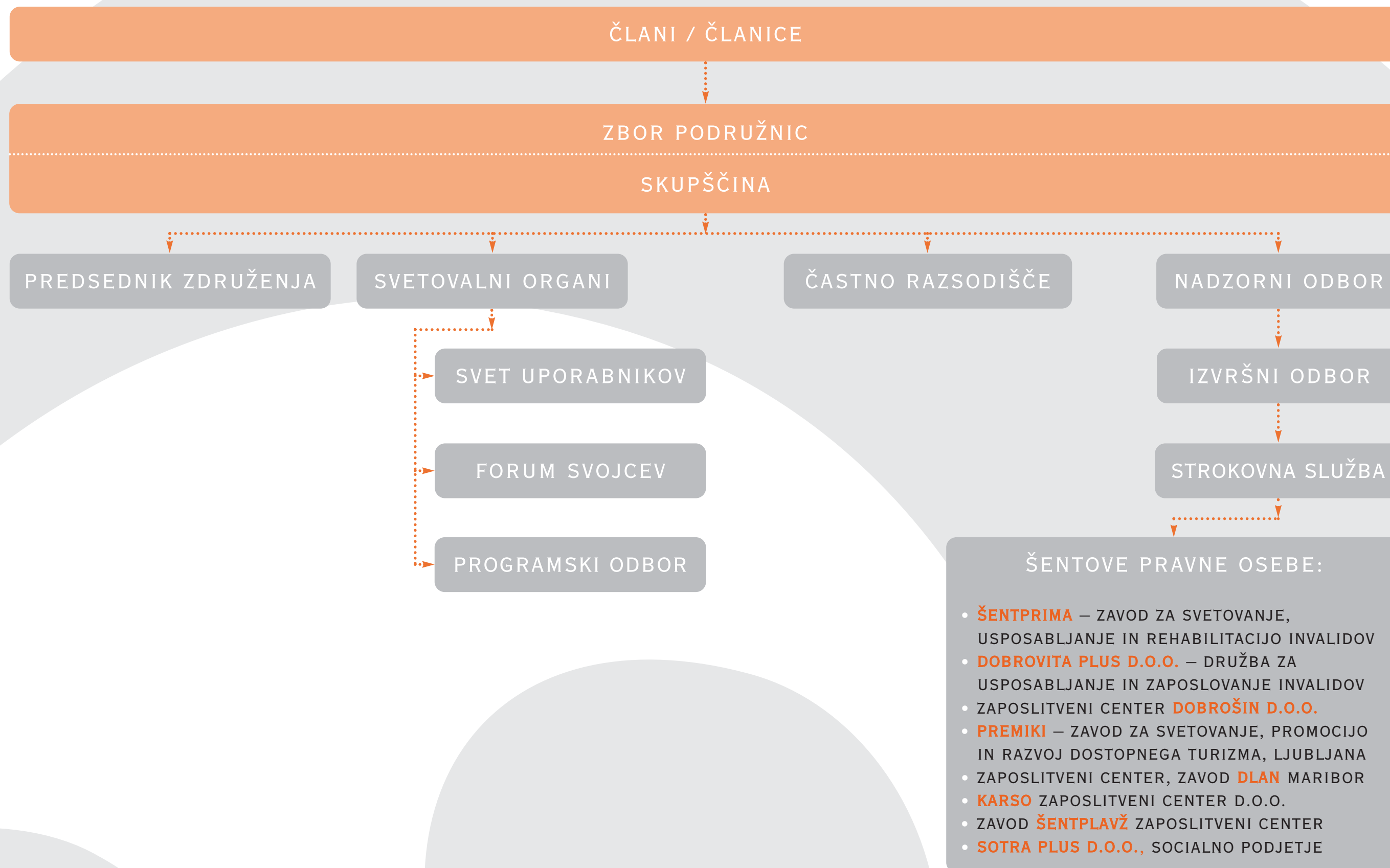

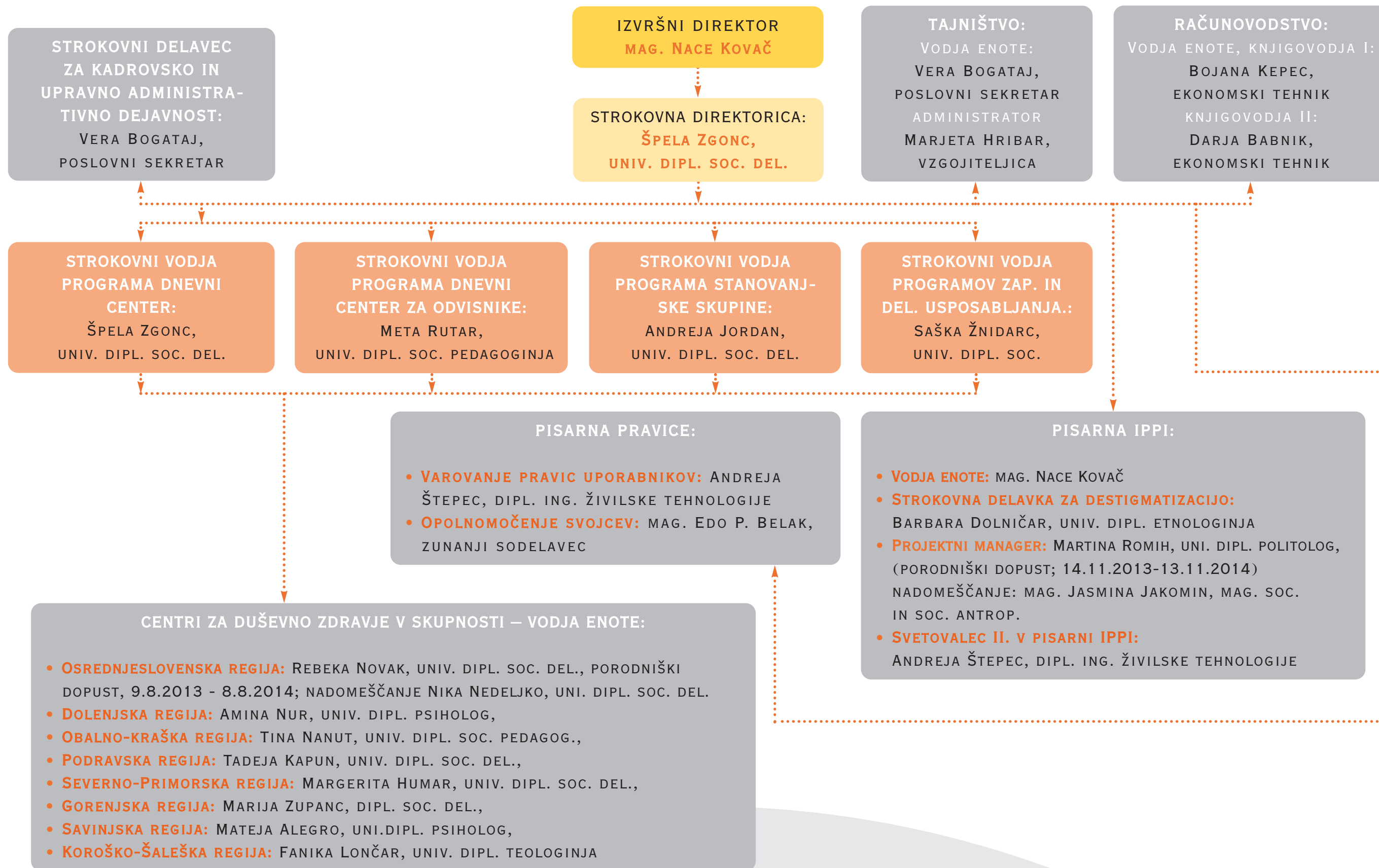
Že 20 LET niste sami,
ker ŠMENT je z vami!

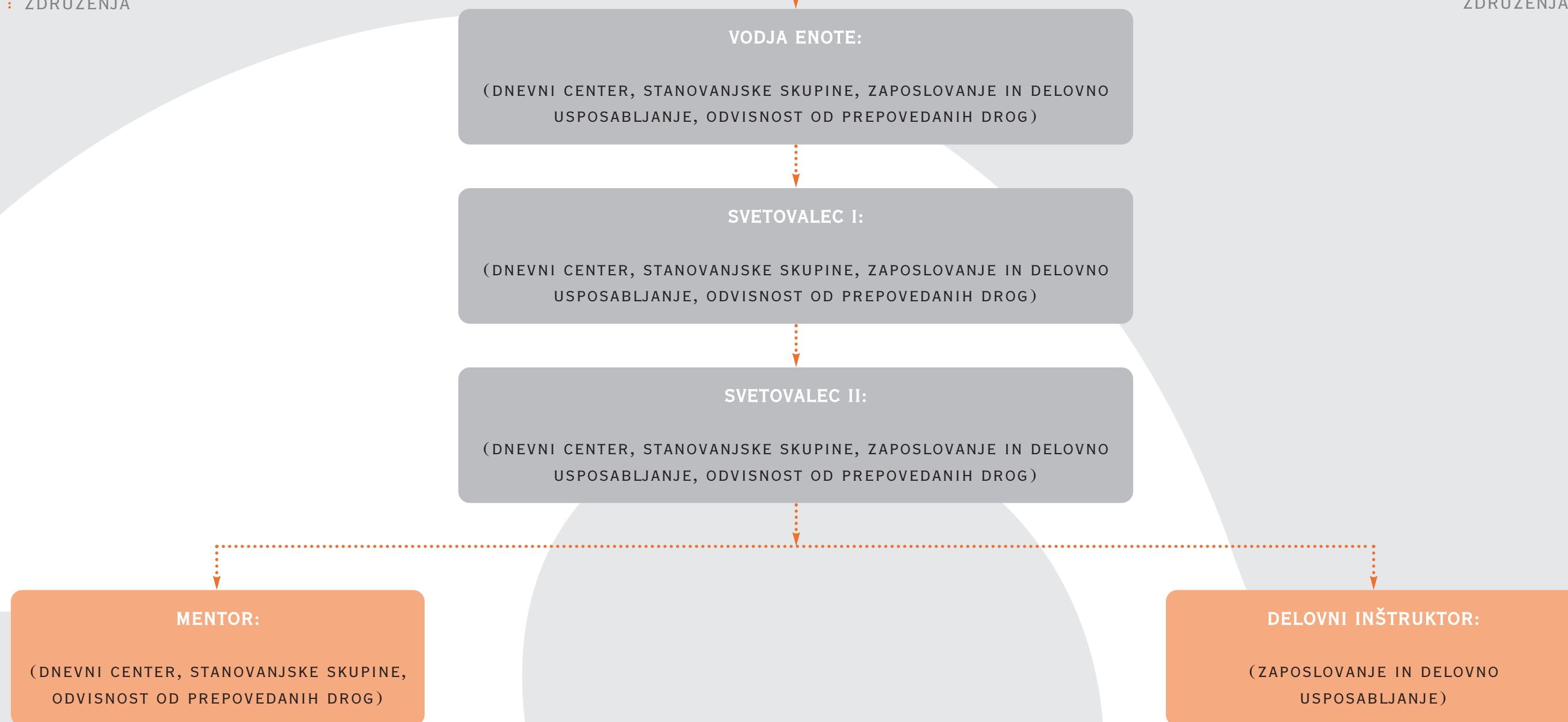

ORGANIGRAM ZDRUŽENJA

PREDSTAVITEV STROKOVNE SLUŽBE

DOBRODOŠLI
V NAŠ
SVET

3.

DOBRODOŠLI V NAŠ SVET

**PREDSTAVITEV KNJIGE MATJAŽA BELAKA
"UTRINKI MOJEGA ŽIVLJENJA" V DC KOČEVJE,
27. 2. 2013**

Prikaz Matjaževih glasbenih spretnosti, foto Rok Tomšič

Dne, 27. februarja 2013, nas je v Kočevju obiskal Matjaž Belak, da nam je predstavil svojo knjigo *Utrinki mojega življenja*. Spremljali so ga starši in njegova glasbena terapevtka Ana Delin.

Ko smo poslušali izpoved Matjaža, Ane in njegovih staršev ter drugih strokovnih delavcev, smo vedeli, da je uspel. Malo težje govori, a ko prime kitaro, zaigra in zapoje, tega sploh ni opaziti. Ta duševna bolezen lahko doleti vsakega izmed nas, a ko smo ga poslušali, smo se zavedali, da ima vsak možnost in da je vsak sposoben na svoj način, samo najti ga je treba.

Zato se v imenu vseh poslušalcev zahvaljujem Matjažu, staršem, Ani in vsem strokovnim delavcem, ki so bili skupaj z nami, saj po tej predstavitvi knjige vsak dobi smisel, da je v nečem sposoben, pa naj bo to glasba, slikanje ali pisanje, samo najti se je treba. To je uspelo Matjažu, ki nam je s svojim primerom vzbudil upanje, da je vsak od nas sposoben, da uspe.

Matjaž, hvala.

Marjetka Henigman

NOVINARSKA KONFERENCA O SKUPNOSTNI PSIHIATRIČNI OBRAVNAVI, 7. 3. 2014

Novinarska konferenca o skupnostni psihiatrični obravnavi, foto Petra Popit

Pravica do zdravja je ena izmed osnovnih človekovih pravic. Na ŠENT – u zahtevamo dostopne zdravstvene storitve za vse.

ČLOVEKOVE PRAVICE NISO NEKAJ ZA NAMAZAT NA KRUH

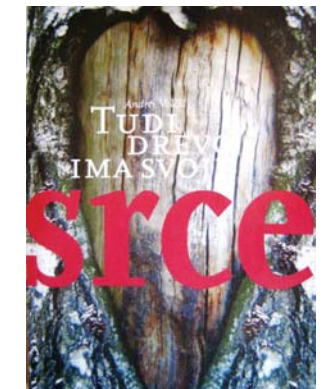
Človekove pravice so izjemno velik pojem, saj krasijo velike knjige, kot je ustava. Velik dosežek ljudstva, toda mi, mali ljudje, si jih moramo ustvariti kar sami. Je pač tako. In če vem, kje te visoko opevane človekove pravice najti? Verjetno po kakšnih uradih domovine Slovenije. Pa vendar, če teh norm ne bomo imeli državljani v srcu, nam bodo ti uradi bolj malo pomagali.

Lidija Maričič

PREDSTAVITEV KNJIGE "TUDI DREVO IMA SVOJE SRCE", 7. 3. 2014

Avtor (v sredini omizja) je vse prisotne navdušil,
foto Margerita Humar

V prostorih novogoriške knjižnice Franceta Bevka je v četrtek, 7. marca, potekala predstavitev knjige *Tudi drevo ima svoje srce* našega literarno zelo nadarjenega člana Andreja Volčiča.

Avtor opisuje lepote Soške doline, poleg zgodbe o ljubezni nas navdahne z bogatim znanjem uporabe zdravilnih rastlin. To je roman, ki bo marsikoga pritegnil k branju ter mu ponudil razmislek za boljšo življenjsko pot. Še posebej zato, ker Volčič v svojem pisanju podaja zelo bogate življenjske izkušnje na ganljiv, a nikoli patetičen način, ki se v svoji iskrenosti vsakogar dotakne.

Andrej je oseba, ob kateri že pri prvem stiku z njo začutiš toplino in toliko pozitivnega, da mu lahko zaupaš, da je to, kar ti bo povedal, resnica, s katero se boš moral soočiti. Izžareva optimizem, ki nam pove, da se za težavo vedno najde rešitev. Andrej Volčič je izpolnil svoja pričakovanja, saj je njegova knjiga šla za med. Verjamemo, da bo knjiga navdušila marsikoga, tako kot je nas.

Margerita Humar

SKUPAJ SPREMINJAMO SLOVENIJO, APRIL 2013

Kot vsako leto, smo se udeležili *Dnevov za spremembe*, letos pod geslom: *4. Dnevi za spremembe – Prostovoljci širimo solidarnost*.

V ŠENT-u Postojna smo za društvo Stara gora zbirali še uporabne obleke, trenirke, sanitetni material, frotir, brisače. V Postojnskem dnevnem centru smo iz frotirja sešili krpice za umivanje.

V petek 5. aprila ob 9.00 uri smo se z avtobusom skupaj s srednješolci zdravstvene šole odpeljali v Staro goro. Odpeljali smo kar nekaj škattel oblek in igrač, ki jih potrebujejo v Stari gori. Lepo so nas sprejeli in tudi pogostili. Družili smo se tudi z varovanci, jih osebno spoznali in jim zaigrali na violino.

Na svojstven način so nam pokazali hvaležnost za naše delo in prisotnost. Emocionalno zelo bogata izkušnja.

Hvala vsem sodelujočim, predvsem pa hvala za priložnost življenja!

ŠENT Postojna

ŠENT – Dnevni center za ljudi s težavmi v duševnem zdravju – Enota Nova Gorica, KŠTM Šempeter- Vrtojba in OŠ Ivana Roba smo združili moči, da pokažemo, da lahko s prostovoljstvom spreminjamo sebe, druge in naše okolje. Na Šempetrskem placu, Trga Ivana Roba je potekala humanitarna akcija z zbiranjem uporabnih in koristnih predmetov ter zbiranjem sredstev za socialno ogrožene osnovnošolce iz OŠ Ivana Roba.

Ne prepuščaj se toku, spreminjaj tudi ti!

ŠENT Nova Gorica

Humanitarna akcija,
foto Margerita Humar

ŠENT Kočevje je skupaj s Klubom mladih Kočevje in Turističnim društvom Kočevje organiziral solidarnostni dogodek zbiranja športne opreme za socialno ogrožene otroke in odrasle iz naše občine. **Zbrano opremo smo podarili socialno ogroženim otrokom in odraslim. Poskrbeli smo tudi za zabavni program na odru.**

ŠENT Kočevje

Pripravljena oprema za delitev mimoidočim,
foto Jana Sever

V Šentgoru v Radovljici smo se 5. aprila 2013 pridružili vseslovenski prostovoljski akciji 4. Dan za spremembe z geslom "Ne prepuščaj se toku, spreminjaj tudi ti", ki ga je organizirala Slovenska filantropija. Skupaj s prostovoljci smo na ta dan v Šentgorovih prostorih organizirali zbiranje in dražbo različnih uporabnih predmetov. Poleg prostovoljcev, ki so pomagali pri promociji dogodka, zbiranju predmetov in pomoči na samem dogodku, je pri akciji pomagala Občina Radovljica s tiskanjem letakov, občani s podarjenimi predmeti in nekatera lokalna podjetja z donatorskimi predmeti. Na akciji nas je spremljala tudi predstavnica Slovenske filantropije.

Na dražbi smo zbrali 223,70 eur, ki smo jih v celoti namenili socialno ogroženim učencem OŠ Antona Janše v Radovljici za letovanje. Za njih smo se odločili, ker kar nekaj nekdanjih učencev šole sedaj obiskuje Šentgorove programe psihosocialne rehabilitacije. **Ravnateljica šole se je Šentgoru in vsem zbranim zahvalila za srčnost in darežljivost vseh, ki so pri akciji sodelovali.**

ŠENTGOR Radovljica

Ekipa v ŠENTGORU,
foto neznan

POSVET: SOCIALNO PODJETNIŠTVO V SLOVENIJI, 27. 5. 2013

Posvet: Socialno podjetništvo v Sloveniji, ŠENT in Državni svet RS, foto Milan Skledar

"Pri ŠENT-u poudarjamo tudi kakovostno delovno okolje, korekten in enakopraven odnos in redno ter dostojno plačilo." Igor Pavel, Dobrovita d.o.o.

ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje je skupaj z državnim svetom v ponedeljek, 27. maja 2013, v dvorani Državnega sveta RS organiziral posvet z naslovom Socialno podjetništvo v Sloveniji. Uvodne besede je prisotnim namenila ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak. Poudarila je, da je socialno podjetništvo s svojimi načeli odgovor za socialno in ekonomsko krizo in da načela socialnega podjetništva potrebujemo za ponovno rast. Pri zakonodaji, ki obstaja in je podlaga, pa moramo prisluhniti še praksi in zakon ustrezno dopolnjevati.

PREDSTAVITEV KNJIGE GORDANA KUMARJA "BOJ ZA ŽIVLJENJE", 2. 6. 2013

Ponosni smo na Kumarja Gordana, ki je izdal svoj prvenec "Boj za življenje". V njem je nanizal svoje poglede na dogajanja, ki so se mu odvijala v njegovem življenju. Skozi knjigo se lahko sprehodimo skozi njegovo življenje: od utrinkov iz otroštva, kjer se prvič sreča z poglobljenim strahom, do obdobja, kjer se bori s kremplji svoje duševne motnje in občutke osamljenosti podkrepi še stigma. Drugi del zaključuje z mislijo: "Najhuje je, če si psihološko pobarvan. Drugi te ne spoznajo, sam se ne poznaš, drugih ne spoznaš. Nekaj pa poznaš – grozo pekla. Če vse preneseš, si dva koraka naprej." In tu je skrivnost uspeha. Da pridemo do spoznanja, da lahko prenesemo vse. In s tem postanemo močnejši, saj se naučimo obvladovati svoje življenje, strah in bolečino. Če iščete pot iz težav, v katerih ste se znašli, če vam primanjkuje poguma in vztrajnosti, da nadaljujete svojo pot, boste v tej knjigi našli oporo, kako se soočiti z izzivi lastnih tegob. Čestitke avtorju v imenu ŠENTOVE ekipe!

Vir: FB, ŠENT Šempeter pri Gorici

Predstavitel knjige Gordana Kumarja "Boj za življenje" v DC Šempeter pri Gorici, vir- FB ŠENT Šempeter pri Gorici

ŠENTIJADA ALI 20. OBLETNICA
FORMALNEGA OBSTOJA ŠENT-A, 14. 6. 2013

Z nami od samih začetkov: mag. Nace Kovač, dr. Vesna Švab, Igor Pavel, ...

"ŠENT nam je dal možnost, da spet normalno zaživimo," je v uvodu poudarila Andreja Štepec, predsednica Sveta uporabnikov. Na 20. obletnici formalnega obstoja se je zbralo čez 320 ljudi, večinoma člani ŠENT-a iz vseh enot po Sloveniji.

V petek, 14. junija, je bil za ŠENT poseben dan, na prizorišču Ilirija v Ljubljani, v neposredni bližini bazena, smo namreč praznovali že 20. obletnico formalnega obstoja.

Konec osemdesetih let 20. stoletja so se v Sloveniji začele prve iniciative izven bolnišnične obravnave oziroma psihosocialne rehabilitacije oseb s težavami v duševnem zdravju. Temu je leta 1993 sledila tudi formalna ustanovitev združenja ŠENT – Slovenskega združenja za duševno zdravje, kot ene prvih neprofitnih in nevladnih organizacij na področju duševnega zdravja, katere ustanovitelji so bili mag. Nace Kovač, psihiatrinja Vesna Švab in Igor Pavel.

Že 20 LET niste sami,
ker ŠENT je z vami!

... mag. Edo P. Belak, Špela Zgonc, foto Nika Nedeljko

Ne gre tudi brez dolgoletnega predsednika Forumu svojcev Slovenije in sedanjega predsednika ŠENT-a mag. Eda P. Belaka, ki ga je fotograf ujel v družbi z našo maskoto ter Špele Zgonc, ki s strokovnim delom na ŠENT-u deluje že od samega začetka.

ZAHVALA

Vsem prisrčna hvala za udeležbo in sodelovanje na našem skupnem prazniku ob 20 letnici ŠENT-a!
Še posebej organizatorjem prisrčne čestitke in priznanje za odlično izpeljane igre, zabavo, torto in še bi lahko našteval.
In seveda ustanoviteljem in soustanoviteljem, ki so naredili prvi korak pogumno in v pravo smer. Potem nam je vsem drugim bilo veliko lažje sodelovati.
Res sem vesel, da sem vse lahko doživljal z vami v tako prijetnem ambientu.
Hvala še enkrat za radostno sobivanje.

mag. Edo P. Belak,
predsednik ŠENT-a

Pobrskali smo po spominih. Našlo se je marsikaj zanimivega. Naša zgodovina je res pestra.

Kolikor enot, toliko plakatov, toliko različnih zgodb, foto Barbara Dolničar

Uvodnim nagovorom je sledil športno-zabavni program, ki ga je brezplačno povezovala igralka Alenka Tetičkovič.

Osem ekip se je pomerilo na Šentijadi, v igrah brez meja. Ostali udeleženci, zlasti člani ŠENT-a iz vse Slovenije, zaposleni in svojci so navijali za svoje ekipe in se zabavali na zelenicah prizorišča.

Dogodka so se udeležili tudi predstavniki drugih nevladnih organizacij s področja duševnega zdravja, ministrstev, FIHA in donatorjev prireditev, vseh udeležencev je bilo preko 320.

Po kosilu je bil čas za koncertni del, v katerem so brezplačno nastopili Adi Smolar, Nina Pušlar s skupino in Zlatko. Ves čas so svoje literarne navdihe ter pevske in igralske talente na odru prikazovali tudi člani ŠENT-a, nekateri tudi po dogovoru na prizorišču samem, torej izven scenarija.

Adi Smolar, foto Nika Nedeljko

Rapper Zlatko, foto Nika Nedeljko

Igre brez meja, foto Tina Nanut

Nina Pušlar s skupino,
foto Nika Nedeljko

Robert Pišot – Fiš,
foto Nika Nedeljko

Ena po knapovsko,
foto Barbara Dolničar

Poseben trenutek na praznovanju je bila zagotovo torta, ki jo je organizacijski odbor in ostali prisotni pospremil s petjem rojstnodnevne pesmi.

Bil je res nepozaben dan in zagotovo se bo mnogim vtisnil v spomin do naslednje podobne priložnosti. Nasmehi na obrazih so govorili, da je dogodek uspel in je dosegel svoj namen z druženjem in športno-zabavnimi igrami preživeti lep dan, opozoriti na pomembnost duševnega zdravja in socialne mreže ter zagotovo pripomogel tudi k preseganju predsodkov do duševne bolezni in ostalih hendikepov.

ŠENT – ova torta, *foto Nika Nedeljko*

Torej: "Ko ne gre več, ko se vse ustavi, se pri nas na ŠENT-u javi!"

Izvršni direktor ŠENT,
mag. Nace Kovač,
foto Tina Nanut

Dogodek so omogočili:

FIHO – fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij; Vzajemna, d. v. z.; Zadruga zveza Slovenije; Slovenske železnice, d. o. o.; Krka, d.d., Novo mesto; Pivovarna Laško d. d.; Obalne lekarne Koper; Matis grafika, s. p.; MIC Mengeš, d. o. o.; Akrapovič podjetje za proizvodnjo, trgovino in storitve; d. d., AALT, d. o. o.; Pivovarna Union, d. d.; Adamič Jože, s. p.; Luka Koper, d. d.; Pekarna Baškovč, d. o. o.; Slaščičarna Barbič, Vukelič Ivan, s. p.; ŠD Zadvor; Cafe servis, d. o. o.; Sla Živilska šola; Prodis, d. o. o.; Kmetijski inštitut Slovenije; M TOM, tovarna oblazinjenega pohištva, d. o. o.; UniCredit Banka Slovenija, d. d.; Banka Koper, d. d.; Maxisport, d. o. o.; SAZAS; Vivapen d. o. o.

Barbara Dolničar

VTISI UDELEŽENCEV

HUDIČEK ☺ NA DELU

Že mnogo prej, kot se je zgodila Šentijada, smo se pri nas temeljito pripravljali. Igre, pravila, plakati, rezanje, lepljenje, sestanki, pogovori ... tišina. In potem se je zbudilo težko pričakovano jutro. Ponosno držeč doma narejen transparent (DAJMO NAŠI!) smo vko-rakali v center prizorišča.

"Tekmovanja so bila pestra, slikovita (skokovito je bilo bolj na trampolinu) in barvita. Da je kosilo bolj teknilo, so nastopili igralci in plesalci, pevci in gledalci. Sledile so proste igre za kratek čas, preizkušanje v hoji po vrvi nad tlemi, metanje obročev na cilj, skakanje na trampolinu in vse druge zabavnosti, s katerimi smo se ukvarjali do odhoda. In odnesli s sabo kup medalj ☺! Brez hudička pa ne bi šlo ☺!" Slavko Trebše in Sanja Tošev Evgen: "Bilo je lušno. Adi je zapel, Nina je zaspala in pesmice je brala."

Boštjan: "Zmagali smo ☺!"

Slavko Trebše in Sanja Tošev, Nova Gorica

Šentova ekipa, foto Sanja Tošev

Najprej smo se okrepčali s svojo malico in pijačo, nato pa smo se zbrali, da smo določili tekmovalce za štiri družabne igre. Tudi sama sem sodelovala v treh od štirih iger. Prva igra je bila, ko sva z Nevenko z ramami nosile balon z vodo in sva bili kar uspešni. Druga igra je bila na rjuhah, ko nas je osem tekmovalcev moralo stopiti z enega konca rjuhe na njen drugi konec in jo obrniti. Tudi tukaj smo bili uspešni. Tretja igra je bila zidanje stolpa v višino iz papirja. Naša skupina je uspela zgraditi v višino 1,19 metra, kar je bilo tudi solidno.

Vera Albreht, DC Novo mesto

Stolp iz papirja, foto Nika Nedeljko

Bilo je res lepo in je tistim, ki niso bili na Šentijadi, lahko žal, da so zamudili tako lep program. Pri tem gre vsa zahvala organizacijskemu odboru in tudi vsem nastopajočim ter vsem, ki so se udeležili te prireditve.

Mojca Studnička, SV Postojna

Gospod minister in gospa ministrica, foto Kaja Stefani Pendarova

Pogostili smo se s piškoti in kavo. Kmalu se je začel program. Družili smo se tudi z ostalimi. Zanimive so bile športne igre, na katerih je tekmovala naša Pavla. Všeč mi je bil nastop Adija Smolarja, ki nam je zaigral nekaj svojih pesmi. Na koncu nas je čakalo presenečenje – torta, sestavljena iz čokoladnih palčk. Dogodek je bil zelo dobro organiziran in mi bo ostal v lepem spominu.

Binasa, DC Škofja Loka

Osvajili smo drugo mesto v Igrah brez meja. Nastopili smo v štirih igrah, in sicer z vodnimi baloni, rjuho, pri stolpu iz papirja in vlečenju vrvi. Nastopili so tudi drugi dnevni centri. Na harmoniko sta zaigrala Stane in Jože Veble, Smilja Madžar pa je zapela. Peli so tudi Adi Smolar, repar Zlatko in pevka Nina Pušlar.

Darinka Mazalica, DC Kočevje

Gremo po medaljo, foto Nada Hren

NA 2. DOBRODELNEM TEKU ZA ŠENT ZBRALI 760 EUR, 16. 6. 2013

ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje in ŠD TEK je LEK sta 16. 6. 2014 v Rakovem Škocjanu organizirala 2. Dobrodelni tek za ŠENT, na katerem so za pomoč socialno najbolj ogroženim članom ŠENT-a zbrali 760 EUR. Pomoč je namenjena za kritje stroškov ogrevanja, elektrike, bivanja ter nakupu hrane socialno najbolj ogroženih članov ŠENT-a in njihovih družin.

ŠENT-ovi člani se vse prevečkrat znajdejo na socialnem robu. Skromni prihodki jim dostikrat ne omogočajo niti vsakodnevnega nakupa osnovnih živil, kaj šele da bi lahko plačali položnice. Na ŠENT-u smo zato že drugič organizirali Dobrodelni tek za ŠENT, tudi tokrat skupaj z Športnim društvom Tek je Lek.

Dobrodelni tek za ŠENT je namenjen tako tekačem kot ne-tekačem. Prisrčno vabljeni, da se nam naslednje leto pridružite. Hvala vsem, ki ste tekli za pomoč našim socialno najbolj ogroženim članom ter ekipi, ki je poskrbela za brežhibno izvedbo prireditve!

Andreja Štepec

Junake teka na 50 (40, 30, 10) km je v cilju navdušena pozdravila množica prisotnih, foto Jana Ponikvar

PREDSTAVITEV KNJIGE LIDIJE MARIČIČ "SHIZOFRENIJA NI NOROST ALI LJUBEZEN NA PREIZKUŠNJI" V KNJIŽNICI ŠIŠKA, 4. 9. 2014

Lidija Maričič: "Včasih sem se predstavljala kot Lidija, ki ne bi bila taka, kot sem, če ne bi zbolela za shizofrenijo. Danes tega ne počnem več, zdaj sem samo Lidija."

Ena izmed gostov na predstavitvi, prof. dr. Vesna Švab, je povedala, da je bistveno sporočilo knjige to, da človek lahko okreva v svojem domačem okolju in da je Slovenija sicer podpisala cel kup konvencij, ki dajejo osebi priložnost okrevati v domačem okolju, kljub temu pa so dejanske možnosti vendarle omejene in Lidija je imela pri tem izjemno priložnost. Poudarila je še, kar je namreč Lidija lepo opisala v svoji knjigi, da je potrebno postaviti mejo, kaj naj ponudijo človeku bolnišnice oziroma inštitucije in kaj pomoč v skupnosti, v domačem okolju. Bistveno je tudi, da se morajo ljudje odločiti sami zase, da se ne odločamo mi za njih.

Barbara Dolničar

Predstavitve knjige, ki je izšla junija 2013 v okviru založniške dejavnosti ŠENT-a, foto Barbara Dolničar

**ŠENT – OVA AKCIJA OB SVETOVNEM DNEVU
DUŠEVNEGA ZDRAVJA: "PODIRAMO PREDSDODKE,
SPREGOVORIMO!", OKTOBER 2013**

Svetovna populacija se zaradi podaljševanja pričakovane življenjske dobe in manjše rodnosti čedalje bolj stara. Naraščajoč problem pri starejši populaciji so tudi duševne motnje, zlasti demenca in depresija ter posledično samomorilno vedenje. Najpogostejša ovira, ki bistveno vpliva na pravočasno iskanje pomoči je strah, pričakovano nerazumevanje s strani drugih in predvsem predsodki ter stereotipi o duševnih motnjah. Še posebej pride to do izraza pri starejših, ki pogosto neradi poiščejo pomoč in tako duševne motnje v starosti velikokrat ostanejo prikrite in nezdravljene.

Akcija je vsebovala podeljevanje zelenih pentelj, ki simbolizirajo duševno zdravje in skrb za preventivo ter keglanje z namenom simboličnega podiranja predsodkov do duševnih motenj. Vsak kegelj je namreč simboliziral enega od predsodkov ali stereotipov, ki najpogosteje spremljajo duševne motnje. Pripravili smo tudi dneve odprtih vrat, predstavitevne stojnice ...

Z akcijo smo opozarjali na to, da:

1.
Duševne motnje ne izbirajo svojih žrtev, saj lahko doletijo vsakogar, ne glede na starost, izobrazbo, kulturo ali socialni status.

DC Kočevje: "Podiramo predsodke, spregovorimo!",
foto Jasmina Rus

2.
Duševne motnje niso posledica šibkega značaja posameznika in se tudi ne morejo pozdraviti zgolj z močno voljo.

3.
Ljudje z duševnimi motnjami niso nič bolj nasilni ali nevarni kot drugi.

4.
Večina ljudi z duševnimi motnjami ob ustrezni podpori lahko živi doma ali v skupnosti in ni potrebno, da so zaprti v inštitucijah.

5.
Depresija in demenca nista običajni del staranja, temveč duševni motnji in ključnega pomena je pravočasno poiskati pomoč, da bi bilo zdravljenje oz. obvladovanje motnje lahko učinkovito.

6.
Ljudje z duševnimi motnjami, tako kot drugi, lahko opravljajo delo, v skladu s svojimi znanji, izkušnjami, ambicijami in sposobnostmi.

7.
Podpora svojcev, prijateljev in širše skupnosti je ključnega pomena pri okrevanju in obvladovanju duševne motnje.

DC Maribor: Utrinek iz informacijske stojnice,
foto Marko Kovač

DC Nova Gorica: Naša vrata so bila na široko odprta za vse, foto Sanja Tošev

DC Trbovlje: Podiranje predsodkov s podžupanjom ga. Jasno Gabrič, foto Nika Nedeljko

DC Ljubljana: Pridružila se nam je tudi varuhinja človekovih pravic gospa Vlasta Nussdorfer, foto Barbara Dolničar

KONFERENCA "4. DNEVI SOCIALNE EKONOMIJE", 22. IN 23. 10. 2013

ŠENT – slovensko združenje za duševno zdravje – in SKUP – skupnost privatnih zavodov – sta organizirala že 4. dneve socialne ekonomije. Konferenca, pod častnim pokroviteljstvom predsednika države Boruta Pahorja, je potekala v torek, 22., in sredo, 23. oktobra 2013, v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije v Ljubljani.

Država lahko pripomore k razvoju socialnega podjetništva, ne more pa biti edini podporni element, saj so socialna podjetja, ne glede na svoje družbeno poslanstvo, tržno naravnana.

Okrogla miza Socialno podjetništvo v Sloveniji, foto Peter Ranković

OTVORITEV SOCIALNE TRGOVINE SOTRA, 20. 11. 2013

Otvoritev, foto Jasmina Jakomin

V sredo, 20. novembra 2013, je na Zrkovski cesti 61 v Mariboru odprla vrata Sotra, prva tovrstna socialna trgovina v Sloveniji.

V Sotri lahko osnovne življenjske izdelke po dostopnejših cenah kupuje socialno najobčutljivejši del prebivalcev, katerih mesečni prihodek ne presega 450 evrov na osebo. Svoje poslanstvo Sotra ureničuje tudi z zaposlovanjem ljudi iz ranljivih skupin, ki sicer težko konkurirajo za prosta delovna mesta.

*Smo trgovina SOTRA – odprtega srca,
pri nas prijaznost in nizke cene so doma.
Vsak izmed nas je velikega srca,
zato zmeraj pomagati in nasmejati se zna.
V današnjih časih veliko ljudi občuti krizo
in skorajda nimajo več kaj dati na mizo.
Od 20. 11. vabljeni v SOTRO – trgovino odprtega srca,
saj se vsak cent nekje pozna.*

Samanta

NAŠE DELO JE BILO NAGRAJENO,
NOVEMBER 2013

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti podelilo nagrade in priznanja za uspešno delo na področju socialnega varstva in rejništva za leto 2013.

Skupinsko nagrado za zaposlene oziroma člane pravne osebe, ki dalj časa uspešno deluje na področju socialnega varstva v skladu s kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu in predpisi socialnega varstva so prejeli zaposleni v združenju ŠENT – Slovenskem združenju za duševno zdravje (Špela Zgonc, Andreja Jordan, Meta Rutar, Saška Žnidarc, Dolores Kores, Peter Svetina, Igor Pavel, Polona Štefanič, Silva Janežič, Klavdija Šumrada, Jana Ponikvar, Andreja Štepec, Barbara Dolničar, Edo P. Belak, Ivanka Poropat in Vesna Švab).

Nagrada za uspešno delo, foto Barbara dolničar

**NOVINARSKA KONFERENCA OB "SVETOVNEM
DNEVU ČLOVEKOVIH PRAVIC", 9. 12. 2013**

Mag. Edo P. Belak, predsednik ŠENT-a in izr. prof. na MF Vesna Švab, psihiatrinja, foto Andreja Štepec

Pravica do bivanja zunaj institucij, v domačem okolju, je osnovna človekova pravica.

Ob svetovnem dnevu človekovih pravic zahtevamo povezano in odgovorno delovanje med sektorji in sistemi (nevladni sektor, zdravstveni sistem, ...) za izboljšanje položaja ljudi z duševnimi motnjami pri nas.

Vse dosedanje raziskave so pokazale, da ima obravnava ljudi z motnjami v duševnem zdravju v skupnosti bistvene prednosti pred obravnavo v institucijah. Zato so v EU sprejeli dokumente, ki od držav članic, tudi od Slovenije, zahtevajo, da vzpostavijo skupnostne oblike obravnave. In Slovenija je bila s strani EU celo opozorjena, da ne spoštuje konvencij, ki jih je podpisala, ampak krepi institucionalne oblike obravnave. Bivanje v instituciji, še posebno, če je dolgotrajno, pa negativno vpliva na človekovo duševno zdravje.

Vesna Švab

UTRINKI IZ
ŠENTOVIH
ENOT

4.

UTRINKI IZ
ŠENTOVIH
ENOT

CDZS OSREDNJESLOVENSKA REGIJA ENOTA LJUBLJANA

DAN ODPRTIH VRAT

Sreda, 25. septembra 2013, je bila za vse uporabnike, zaposlene in obiskovalce dnevnega centra ŠENT Ljubljana prav poseben, slovesen dan. Zbrali smo se ob odprtju novih prostorov (v nekdanji občini Bežigrad) v Ljubljani, ob tem pa je bila tudi seja Sveta uporabnikov s predsednico Andrejo Štepec, ki je ducati članov obvestila o novicah, spremembah in nadaljnjih načrtih nevladnih organizacij.

Ptički v gnezdu,
foto Katja Štucin

Svečanega dogodka so se udeležili Šentovci iz vse Slovenije: Kočevja, Radovljice, Škofje Loke, Maribora, Kopra in Nove Gorice. Sprejeli smo jih in jim razkazali naše nove prostore. Še posebej jim je bila všeč naša soba za športne aktivnosti, v kateri so nekateri kar takoj poprijeli za loparje za namizni tenis. Vse smo pogostili s sendviči in sokovi in ob tem se je razvil prijeten klepet. Spoznavali smo se, si izmenjali izkušnje, nekateri pa tudi bolj osebne probleme. Člani literarne sekcije, ki jo vodi Vladislav Stres, so prebrali nekaj svojih pesmi in pesmi Srečka Kosovela. V lepem, jesenskem popoldnevu so kadirki odšli na "svež zrak" na ŠENT-ovo klopco v parku. Kmalu je od tam odmeval vesel smeh. "Najbolj mi je v spominu ostalo druženje z drugimi Šentovci, predvsem pa prijeten klepet z Marjanom," nam je zaupala naša Urška. Bojan se je pohvalil, da je spoznal Fani iz Kočevja in sta si izmenjala življenjske izkušnje; Bogo pa je bil najbolj navdušen nad odličnimi sendviči; Jerneja se je spominjala našega obiska v dnevnem centru v Trbovljah in si zaželela še več takšnih dogodkov.

Dobre volje in polni prijetnih vtisov smo se razšli v upanju, da se bo tako prijetno popoldne kmalu ponovilo.

Viktorija Šušteršič

ENOTA ZAVETIŠČE ZA BREZDOMNE UŽIVALCE NEDOVOLJENIH DROG LJUBLJANA

"PREK TRNOV DO ZVEZD"

Zavetišče za brezdomne uživalce nedovoljenih drog se nahaja v centru glavnega mesta. Uporabnikom brezplačno ponuja varen in kakovosten pristan od vsakodnevnega življenja na ulici. Program je odprt vse noči v letu, pozimi celo nekoliko dlje. Uporabniki imajo pred časom spanca možnost poskrbeti za osebno higieno, pripravo hrane, pranje oblek, vključitve v prostočasne aktivnosti ter v aktivnosti, namenjene učenju za življenje. Poleg tega dvakrat tedensko v dopoldanskem času poteka individualno načrtovanje in spremljanje razvoja oziroma doseganje zastavljenih ciljev. Od 8.00 do 9.00 se uporabniki pripravijo na dnevne dejavnosti in zapustijo zavetišče.

Uporabniki programa zavetišče so brezdomni uživalci nedovoljenih drog, ki se gibljejo na območju Mestne občine Ljubljana. Med uporabniki so bile doslej 3 ženske in 17 moških v starosti med 24 in 52. Vsi uporabniki imajo status nezaposlenega.

Ekipo zaposlenih v zavetišču sestavljata dva mentorja in ena strokovna delavka. V delu z uporabniki izstopajo številni neformalni pogovori, kjer se na sproščen način utrjuje njihov vpogled v reševanje lastne stiske.

Individualno in skupinsko delo z uporabniki je podkrepjeno z dodatnimi akcijami in inovacijami, ki jih občasno predlagajo sami. Ena takšnih samoiniciativ je bila urejanje miniaturnega zelenjavnega vrta v starih in neuglednih koritih pred vhodom v zavetišče. Eden izmed uporabnikov je "čez noč" presenetil s popolno preureditvijo, tako da je korita prebarval, zasadil zelenjavo in okrasno cvetje. Po nekaj tednih smo izdelali sliko s prvim uradnim pridelkom zavetišča (na sliki). Tovrstni podvigi simbolizirajo pot, ki jo na koncu mora prehoditi uporabnik sam, "prek trnov do zvezd", kjer mu z lastno motivacijo uspe preskočiti brezno stiske.

Jurij Anžin

Pridelek,
foto Jurij Anžin

ENOTA ŠENTKNAP TRBOVLJE

IZLET V SEČOVELJSKE SOLINE

V začetku aprila smo v dnevnem centru Trbovlje začeli z delavnici programa UŽU MI (usposabljanje za življenjsko uspešnost – most do izobrazbe). Kakšen mesec poprej so se pri nas oglasili iz zasavske Ljudske univerze in nam predstavili ta program.

Program je namenjen odraslim, ki želijo pridobiti ali obnoviti temeljno znanje in spretnosti, ki so potrebne za lažjo vključitev v nadaljnje formalno izobraževanje.

In tako smo se trikrat tedensko dobivali v prostorih ŠENT-a. Program sta vodili dve strokovno usposobljeni mentorici Jadranka Simončič in Vesna Špeglič. Teme so nam prilagajali, tako da je bilo pestro ter raznovrstno in s tem za nas, seveda, zanimivo.

Ob koncu programa pa smo imeli končni izlet. Odločitev je padla, da gremo na ogled sečoveljskih solin. In tako smo se 29. maja 2013 ob 8 h zjutraj dobili pred ŠENT-om, kjer nas je čakal mini avtobus. Že na avtobusu smo začeli z "ekskurzijo": Joži nam je predstavila pot, po kateri smo se peljali in kamor smo bili namenjeni, Peter je nekaj besed spregovoril o solinah, Goran pa je povedal nekaj značilnosti o morju. Vožnja z avtobusom (in kratkimi postanki) je bila vesela; kako le ne bi bila, saj smo se peljali proti morju. Ko smo se odločali, ali naredimo malo daljši postanek v Portorožu ali v Piranu, smo se odločili za Piran. Ko smo prispeli, smo šli najprej vsi skupaj na kavico ali sok, potem pa smo se razdelili v dve skupini. Eni so šli do cerkvice, drugi pa na sprehod ob obali. Čeprav je veter kar močno pihal, je bilo vseeno prijetno.

Ko je bila ura že malce čez dve, smo se odpravili nazaj proti avtobusu, s katerim smo se zapeljali do sečoveljskih solin. Tam nas je pričakal prijazen vođač in najprej razložil nekaj značilnosti, za katere priznam, da jih prej nisem poznala. Nisem si mislila, da tam sploh lahko uspevajo kakšne rastline in da tam živijo kakšne živali.

Za slana tla so v solinah značilne slanuše, kot imenujemo slanljubne rastline. To so predstavnice semenk in prenesejo velike koncentracije soli. Običajno jih najdemo ob izlivih rek in potokov v morje ter v solinah. Koncentracija slanice je tako velika, da iz običajnih rastlin voda preide skozi korenine navzven namesto navznoter in rastlina se posuši. Slanuše so se prilagodile tako, da lahko uravnavajo količino soli v svojih tkivih.

Na sečoveljskih solinah je bilo doslej ugotovljenih že 296 vrst ptic.

Sečoveljske soline, vir Wikipedia

Soline predstavljajo veliko vodno telo, ki ga le-te ob selitvi uporabljajo kot prenočišče in prezimovališče.

Spomladi pa soline, ki so za ptice razširjena meja kopnega in morja, postanejo pomembno gnezdišče za mnoge vrste ptic. Še bolj kot za gnezditve so sečoveljske soline pomembne za njihovo prezimovanje in selitev. Prezimujoče in seleče se vrste ptic so tu najštevilčnejše na slovenski obali in v Sloveniji nasploh.

Res je, da so sečoveljske soline najbolj znane po pticah, vendar le-te še zdaleč niso edine solinske prebivalke. Tu prebiva tudi veliko manjših živali in mnoge od njih imajo tu sploh edino prebivališče v Sloveniji. V plitvi slani vodi živijo mnogoščetinci, rakci, školjke, ličinke nekaterih vrst muh in še cela vrsta bitij, ki so vabljava hrana pticam.

Nazaj v Trbovlje smo prišli nekaj čez 19. uro prijetno utrujeni od hoje. Izlet ni bil samo zabaven in sproščujoč, ampak tudi zelo poučen. Uživali smo!

Špela Š.

Slanuše, vir Wikipedia

Pa še ena morska, foto Nika Nedeljko

ŠENTKNAPOVCI se zahvaljujemo Zasavski ljudski univerzi za možnost sodelovanja v projektu UŽU MI (*Uspostavljanje za življensko uspešnost – Most do izobrazbe*) ter za organizacijo in izvedbo zaključnega izleta na slovensko obalo.

CDZS GORENJSKA REGIJA ENOTA ŠENTGOR RADOVLJICA

OBISK RADOVLJIŠKEGA ŽUPANA V ŠENTGORU V RADOVLJICI

V ŠENTGOR-u v Radovljici smo se zelo razveselili samoiniciativnega obiska župana Občine Radovljice Cirila Globočnika s sodelavko Majdo Dežman.

Župan si je ogledal naše prostore in se seznanil z našimi dejavnostmi, ki jih izvajamo v okviru programov psihosocialne rehabilitacije za ljudi s težavami v duševnem zdravju, kot sta programa *Dnevni center* ter *Zaposlovanje in delovno usposabljanje*. Zanimalo ga je, kaj nudimo v programih, ki jih izvajamo in s kom vse se povezujemo v lokalni skupnosti.

Župan med nami, foto Saška Žnidarc

Potrdil je, da je velika prednost, ker je v lokalni skupnosti dobro razvita nevladna organizacija, saj imajo osebe, ki jim je program namenjen, možnost vključitve in niso izolirane ter izključene iz vsakdanjega življenja. Prepričan je, da smo v lokalnem okolju, kjer delujemo, potrebni predvsem zaradi velikega števila potreb uporabnikov. Iz občine Radovljica je namreč vključenih 60 rednih obiskovalcev. Sicer pa delujemo za vse občine zgornje Gorenjske regije.

Župan se je seznanil tudi z aktivnostmi, ki jih nudimo v sklopu psihosocialne rehabilitacije v dnevnem centru in s katerimi pomagamo pri strukturiranju dnevnih aktivnosti uporabnikov preko različnih skupin, delavnic, tečajev, individualnih, informativnih in svetovalnih razgovorov, skupine za samopomoč za uporabnike in svojce, preko socialne mreže ter na skupinskih izletih in taborih. Še posebej ga je zanimalo delo na statvah in izdelovanje izdelkov iz gline ter koope-
rantsko delo v sodelovanju s podjetji v lokalni skupnosti.

Zanimal se je tudi za Zaposlitveni center ŠENTPLAVŽ Jesenice, katerega ustanovitelj je ŠENT, predvsem z vidika zaposlovanja invalidov na zaščitenih delovnih mestih in vseh pravic, ki jim pripadajo po delovnopравни zakonodaji.

Pohvalil je naše medsebojno sodelovanje med različnimi organizacijami v lokalni skupnosti na področju socialnega in zdravstvenega varstva, zaposlovanja, občino, društvi, Ljudsko univerzo Radovljica in drugimi akterji s poudarkom, da s povezovanjem in izmenjavo informacij delujemo v korist uporabnikov, ki iščejo strokovno pomoč in podporo.

Ocenil je, da je prispevek vseh kompetentnih akterjev v lokalni skupnosti pomemben prispevek in bo občina v okviru svojih možnosti tudi v prihodnje prisluhnila potrebam socialno ranljivih skupin, ki so pogosto stigmatizirane in potisnjene na rob družbe, saj jim tako dvigujemo kakovost njihovega življenja.

Z Občino Radovljica dobro sodelujemo. Finančno nam pomaga pri izvajanju programov in plačevanju najemnine poslovnih prostorov ter nas na različnih področjih povezuje z lokalno skupnostjo.

Marija Zupanc

ENOTA ŠENT'K KRANJ

SVETOVNI DAN DUŠEVNEGA ZDRAVJA

V Šentžku Kranj smo se kljub slabemu vremenu z velikim veseljem odpravili proti Mestni knjižnici Kranj, kjer smo skupaj z uporabniki ozaveščali mimoidoče o duševnem zdravju, o težavah, ki lahko prizadenejo vsakega izmed nas. Izdelali smo glinene broške z zeleno pentljo in posameznike povabili k podiranju kegljev oziroma "mitov" o duševnem zdravju, ki smo jih pripravili za to priložnost. Odzivi so bili različni. Nekateri so hiteli mimo nas, večina pa nas je pozdravila z navdušenjem in podporo.

Irena Klun

Podiranje kegljev, foto Irena Klun

Svetovni dan duševnega zdravja, foto Irena Klun

ENOTA ŠENT ŠKOFJA LOKA

IZ DNEVNEGA CENTRA ...

Na ŠENT-u se rad družim, hodim na izlete, kot npr. letos na Veliko planino, Debelo peč in v Vintgar. Želim si čim več takih izletov. Rad izdelujem tudi razne izdelke, kuham, se igram družabne igre in se pogovarjam. Rad hodim na ŠENT, ker sem več med ljudmi. To mi koristi tudi za zdravje.

Franci

Na ŠENT-u so mi všeč kreativne delavnice in druženje. Rada delam ročna dela. Želim si, da bi bilo tako še naprej, da bi se še vedno kaj dogajalo.

Binasa

Na ŠENT-u bi se rada čim več stvari naučila. Vsem, ki pridejo na ŠENT, rada postrežem s kavo ali čajem. Tudi kuham zelo rada, saj so mi všeč kuharske delavnice. Uživam v druženju, saj se velikokrat nasmejimo.

Pavla Vrbunec

Velika planina, vir Wikipedia

Ustvarjamo, foto Jasna Dolenc Majcen

CDZS SEVERNOPRIMORSKA REGIJA

ENOTA NOVA GORICA

DRUGI POHOD S PRIJATELJI IN VELIKI BAZAR

Dnevna centra Nova Gorica in Ajdovščina sta ponovno združila moči in rušila meje z italijanskim FUSAM – združenjem svojcev oseb s težavami v duševnem zdravju ter Centrom za duševno zdravje (C.S.M sede di Gorizia). V nedeljo, 20. oktobra 2013, je potekal čezmejni pohod *DRUGI POHOD S PRIJATELJI* in *VELIKI BAZAR V PARKU*, kjer smo želeli poleg skrbi za duševno zdravje opozarjati širšo javnost tudi na probleme, s katerimi se srečujejo osebe, ki jim ne gre tako dobro kot večini, boriti se proti stigmatizaciji in socialnemu izključevanju oseb, ki so drugačne zaradi kateregakoli razloga, ter pripraviti družbo na odprtost in sprejemanje drugačnosti.

Dobili smo se pred našim dnevnim centrom, kjer so se nam pridružili tudi izvršni direktor mag. Nace Kovač in dr. med. Vesna Švab. Skupaj smo se odpravili proti parku Basaglia (Gorica) v notranjosti območja bivše pokrajinske psihiatrične bolnišnice v sosednji Italiji. Na voljo sta bili dve trasi pohoda, in sicer v dolžini 6 in 12 kilometrov. Pot nas je vodila po slovenski strani (Šempeter pri Gorici-Nova Gorica) čez trg Evrope, kjer smo se okrepčali s toplim čajem in sadjem, nato pa smo nadaljevali po italijanski strani (Gorica) v dveh smereh do izhodišča.

Na glavnem prizorišču v parku Basaglia smo si privoščili okusne testenine, ki so jih pripravili Alpini, pripadniki gorske pehote italijanske kopenske vojske.

V parku se je odvijal tudi *Veliki bazar*, na katerem je potekala izmenjava vsakdanjih praktičnih predmetov z majhno pozornostjo – objemom, ki ima na naše telo in počutje tako veliko pozitivnih učinkov. Objem je tolažba, je zatočišče pred zunanjim svetom, je iskren dokaz povezanosti oseb, je tudi spoštovanje, ponižnost, a hkrati samozavestno in odprto izražanje lastnih čustev, tudi svoje ranljivosti. Osebe s težavami v duševne zdravju lahko začutijo, da so ljubljene, ostali pa se lahko sprostijo, odpotujejo v neznanu in vsaj za nekaj sekund pozabijo na dnevne skrbi.

Seveda so naši sosede poskrbeli tudi za kulturno-zabavni program. Povabili smo tudi znane osebnosti iz lokalnega okolja, da sodelujejo pri pohodu in dogajanju na odru. Najmlajšega in najstarejšega

Prisrčen objem za slovo,
foto Margerita Humar

udeleženca ter največje prijavljene skupine pohoda smo nagradili s pokalom. Ponosni smo tudi na svoj pokal in srebrni krožnik, ki smo ga prejeli kot soorganizatorji pohoda, ter na spodbudne besede C.S.M. iz Italije, da so navdušeni nad čezmejnimi sodelovanjem služb na področju duševnega zdravja ter da si želijo še bolj poglobljeno sodelovanje.

Veseli smo, da se je čezmejnega pohoda udeležilo veliko pohodnikov z obeh strani meje, tako mlajši kot starejši, osebe s težavami v duševnem zdravju, prostovoljci, zaposleni s področja duševnega zdravja in mnoga društva, ki so tako izrazili potrebo, da občutijo odgovornost do sočloveka. S tem smo vplivali na zmanjšanje stigme in povečevanje odprtosti ter sprejemanje drugačnosti, saj je osebna izkušnja v tem smislu najbolj učinkovita. Domov smo se odpravili s prijetnimi spomini na sproščen klepet, smeh in srčne objeme.

Margerita Humar

Prijetno druženje ob skupnem kosilu, foto Margerita Humar

ENOTA AJDOVŠČINA

OB 10. OBLETNICI ŠENT-A V AJDOVŠČINI

22. oktobra 2013 smo v Ajdovščini proslavljali 10 let delovanja dnevnega centra. Na odru Prve slovenske vlade so se zvrstili naši in zunanji uporabniki, plesna skupina Veseli ventilčki ter ustvarjalni dijaki Škofijske gimnazije Vipava.

ŠENT – slovensko združenje za duševno zdravje – je neprofitna organizacija, ki se ukvarja z ljudmi s težavami v duševnem zdravju. V Ajdovščini se nahajamo že od vsega začetka. Če ne bi bilo družine Potrata, tudi ŠENT-a v Ajdovščini ne bi bilo, saj so prav njeni člani zaslužni za njegov nastanek.

Na ŠENT-u smo aktivni z različnimi delavnicami. Naj omenim samo nekatere: računalništvo, digitalna fotografija, ples, tamburice ..., večina teh delavnic pa je financirana s strani Ljudske univerze Ajdovščina, s katero uspešno sodelujemo že vrsto let. Hvala, ker nam omogočate, da se lahko vsako leto naučimo česa novega. Omeniti velja tudi mednarodno sodelovanje z Italijani. Pod vodstvom Andrea Bellavite izdajamo dvojezični časopis *Nove poti – Nuove strade*, pri katerem sodelujejo tako naši kot tudi italijanski uporabniki s težavami v duševnem zdravju.

Martin Luther King je nekoč dejal: "Vsak se mora odločiti, ali bo deloval v luči kreativnega altruizma ali v senci destruktivne sebičnosti." In Šentovci smo se odločili, da bomo delovali v luči medsebojne pomoči.

Na ŠENT-u imamo tudi socialni sklad, s katerim pomagamo najšibkejšim članom s finančnimi sredstvi. V letu 2013 je bilo razdeljenih 13.000 evrov denarne pomoči. Žal so stiske ljudi vedno večje, saj imajo mnogi minimalne pokojnine, ki jim ne omogočajo dostojnega preživetja. Merian Edelman pravi: "Za vsakega pride čas, ko mora zavihati rokave in na vrh svojega seznama obvezno uvrstiti sebe." Z željo in upanjem, da bi naši uporabniki poskrbeli zase tako dobro, kot to počnejo za druge, jim želim vse najlepše. Zahvalila bi se jim tudi za vse, kar sem se od njih naučila v štirih letih in upam, da sem jim tudi sama dala košček sebe.

Jasmina Bolterštein

Predstavitvena stojnica
pred dvorano,
foto Jasmina Bolterštein

Recitacija Andreja Volčiča,
foto Jasmina Bolterštein

ENOTA DNEVNI CENTER ZA UPORABNIKE PREPOVEDANIH DROG

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA DOBRODOŠLI PRI MENI DOMA

V dnevnem centru za uporabnike prepovedanih drog se vsakodnevno srečujemo tudi z brezdomci. Da bi občanom približali tematiko brezdomstva in spodbudili razmislek o temi, smo pred stavbo Mestne občine Nova Gorica 21. marca 2013 postavili predstavitevno stojnico z razstavo fotografij iz prve roke.

Akcija je bila uporabniška iniciativa in tudi za samo izvedbo so v največji meri poskrbeli uporabniki sami. Avtorica fotografij in pobudnik akcije poudarjata: "Z razstavo želimo ljudem približati življenje brezdomcev in ljudi, ki se znajdejo v življenjski stiski. Velikokrat se sliši, da je naša pot najlažja. Te slike prikazujejo realno stanje. Na žalost se ne da poslikati vonjav, mraza in tesnobe, ki jo tam doživljamo. Razstavo smo postavili tudi v upanju, da se najde pot do nočnega zavetišča." Sicer pa že razmišljamo o prihodnosti in bodočih aktivnostih v smislu razvijanja strpnega dialoga med različnimi prebivalci Nove Gorice.

Meta Rutar

Umetniki iz DC za uporabnike drog na delu, foto Tanja

CDZS OBALNO – KRAŠKA REGIJA ENOTA ŠENTMAR KOPER

OBISK POTAPLJAŠKEGA MUZEJA V PIRANU

Bilo je okoli dneva žena in štiridesetih mučencev, ko smo se dobili pred ŠENTMAR-om.

Posedli smo v avto in se odpeljali do Hotela Bernardin, od tam pa smo pot nadaljevali peš. Po promenadi mimo Fornáč smo naposled prišli v Piran. Na avtobusni postaji smo se srečali z Dragomirjem in Jernejem. V Piranskem zalivu so se pozibavale jadrnice in ribiške barke.

Vstopili smo v muzej. Potapljaške obleke iz davnih časov, narejene iz gumiranega platna s svinčnimi obuvali in skafandri, so krasile prostor. Iz muzeja smo pot nadaljevali po ozkih uličicah in prišli na Tartinijev trg. Nato smo se povzpeli do cerkve Sv. Jurija in tam pomalicali.

Spustili smo se do Punte, vendar je bil hotel zaprt in malo ljudi je bilo naokoli. Peščili smo po Piranskem rtu in prišli do restavracij in gostiln. Nekoliko utrujeni smo posedli v eno izmed njih in si naročili pijačo. Vreme je bilo lepo. Tudi turistov je bilo več. Razgled je nudil hrvaško Savudrijo, po morju so drseli motorni čolni, galebi so grulili nad nami.

Pot smo nadaljevali mimo piranske zajtrkovalnice in prišli zopet do Tartinijevega trga.

Tam smo se z Borisom, Edom, Barby in Natašo povzpeli na mestni avtobus.

Zopet smo posedli v službeni avto in se v Kopru ustavili na avtobusni postaji. Barby in Nataša sta izstopili, medtem ko smo z Edom in Borisom nadaljevali pot z avtom do stanovanjske skupine v Boninih. Veseli, da smo imeli lepo vreme, smo poglobili po posteljah, pričakujoč kosila.

Robert Pišot Fiš

Potapljaška obleka razstavljena v piranskem potapljaškem muzeju, foto Lilijana Gaberc

Piran, vir Wikipedia

ENOTA POSTOJNA

ZAKAJ TOREJ HODITI NA ŠENT?

ŠENT mi predstavlja določeno obliko sprostitve. Tu se družim s svojimi vrstniki, se pogovarjam in se imam lepo.

Včasih kaj pospravim, pomijem tla, zalijem rože. Včasih imamo skupino za samopomoč, včasih se samo družimo, včasih pa gremo na sprehod ... Vedno pa nas spremlja dobra volja in obilica zabave. Zakaj torej hoditi na ŠENT? Da ti čas hitreje mine, da se zabavaš, kaj novega naučiš ... Vsak dan mine drugače: od tečaja za kvačkanje do skupine za samopomoč. Na dolgi rok mi je ŠENT most do spoznavanja mojega življenja. Tudi življenjskih načel me tu naučijo. Pomagali so mi prebroditi moje krize, napredovati v življenju, se povzpeli po stopnicah navzgor.

Sabina Strle

Na skupini, foto Kaja Stefani Pendarova

CDZS PODRAVSKA REGIJA ENOTA ŠENTLENT MARIBOR

Na Festivalu,
foto Marko Kovač

FESTIVAL IGRAJ SE Z MANO

V sredo, 12. junija 2013, smo se zbrali pred grajskim trgom, kjer je potekal festival *Igraj se z mano*.

Naša delavnica iz Šentlenta se je imenovala *Otroške sanje*. Sodelovali smo: Andreja, Katja, Nejc, Zlatka, Miran, mentor Marko, Darja in Gabrijela. Naj na kratko naštejemo druge prisotne: Društvo upokojencev Malečnik, Društvo Polž, Organizacija Za poslikavo obraza, Pedagoška fakulteta Maribor, Zavod Mars, delavnica palačink in vafeljev, lutkovna delavnica, zeliščna delavnica, Čitalnica na jasi.

Naša Zlatka se je ob ritmih zavrtela. Program je povezoval čarovnik Sam Sebastjan. Na trgu je bil tudi zelo velik oder, na katerem so se predstavljali vrtci in otroci ter odrasli s posebnimi potrebami. Odigrana je bila tudi predstava *Mojca Pokraculja*. Na naši delavnici smo ustvarjali z otroki (vizitke, vrtalke, voščilnice, verižice in spomin). Darja in Nejc sta se igrala z lutkami. Zlatka in Nejc sta imela intervju z RTV Slovenija. Na odru so tudi plesali odrasli folkloristi. Na našo stojnico so prišli otroci iz vrtca, katerim smo podarili igro spomin. Največ mimoidočim so bile vseč vizitke z rožicami. Na koncu prireditve smo dobili dve sliki za spomin na prireditve.

Andreja T., Katja M., Nejc K. in Zlatka D.

CDZS SAVINJSKA REGIJA ENOTA CELJE

OBISK NEVLADNIH ORGANIZACIJ IN PROSTOVOLJCEV IZ TUJINE

V torek, 9. junija 2013, smo v dnevnem centru ŠENT Celeia Celje gostili enajst predstavnikov nevladnih organizacij in prostovoljcev iz različnih evropskih držav (Nemčija, Slovaška, Češka, Velika Britanija, Romunija), s katerimi smo se pogovarjali o prostovoljstvu.

Naslov tega mednarodnega projekta je bil: *Referenca – vrednotenje in uporaba skozi prostovoljno delo pridobljenih znanj in veščin kot pot do zaposlitve*. Osnovni namen je ustreznejše vrednotenje skozi prosto-

Predstavitve prostovoljstva na Šentu, foto Cvetka Ojsteršek

voljno delo pridobljenih veščin in znanj posameznikov. Vlogo slovenskega nacionalnega partnerja je prevzelo društvo Kultlab Celje. V Celju so gostovali prostovoljci in osebje iz omenjenih evropskih organizacij in obiskali tri nevladne organizacije, ki delujejo na območju Celja: poleg društva Sopotnik in Sonček še Šent.

Strokovni delavki Mateja Alegro in Alenka Gnilšek sta obširno predstavili organizacijo ŠENT, njene programe in uporabnike. Posebej sta se pripravila uporabnika in hkrati prostovoljca Edi Stradovnik in Ivica Trafela ter z gosti delila izkušnje. Edi enkrat tedensko vodi delavnico o naravi, za katero vedno pripravi zelo zanimive teme. Občasno vodi tudi tečaj angleščine, tako da je gostom predstavil svojo izkušnjo v angleščini. Prostovoljstvo vidi v povezovanju izkušenj, ki jih posameznik pridobi, ko del sebe preda naprej in tudi drugim omogoči, da se veliko naučijo.

Ivica je mojstrica za pripravo slastne in domače hrane, kuharske delavnice vodi že štiri leta. Vesela je, ker se tudi drugi uporabniki učijo kuhanja in ji radi pomagajo. Na kuharskih delavnicah pripravljajo različne zelenjavne mineštre, pice, rižev narastek, rulade ter druga peciva. Ob tej priložnosti je gostom pripravila domače medenjake in bili so naravnost navdušeni.

Prostovoljstvo obema zelo veliko pomeni; v to vložita veliko truda in vedno znova dobita potrditev od uporabnikov pa tudi zase.

Svojo izkušnjo je predstavila prostovoljka in študentka psihoterapije Mateja Zupanc, ki vodi Skupino za samopomoč. Z uporabniki se največkrat pogovarjajo o samopodobi, samozavesti in podobnih temah. Zanja je pomembno, da se vsak počuti varnega in sprejetega znotraj skupine in da z njimi deli svoje znanje. Tudi zanjo so izkušnje, ki jih pridobi kot prostovoljka v ŠENT-u, dragocene. V dnevnem centru ŠENT Celeia Celje imamo trenutno deset prostovoljcev, ki so zelo pomembna vez med zaposlenimi in uporabniki. Nam so v veliko pomoč, saj ogromno prispevajo k pestrosti programa.

Gostom smo razkazali tudi prostore, v katerih naši uporabniki ustvarjajo. Izdelki so jim bili zelo všeč, kupili so porisane ploščice, ročno izdelane zapestnice, lesene posodice za shranjevanje živil, verižice in voščilnice.

Predstavniki nevladnih organizacij in prostovoljci iz tujine so ŠENT zapustili polni pozitivnih vtisov. V ospredje so postavili odnos med zaposlenimi in uporabniki, ustvarjalno in delovno vzdušje. Povedali so tudi, da smo lahko marsikomu za vzgled.

Natalija Perčič

CDZS DOLENJSKA REGIJA ENOTA NOVO MESTO

Splavarjenje na Krki, foto Amadea Zagorc

SPLAVARJENJE PO KRKI

9. septembra 2013 smo se zbrali na Loki, kjer smo imeli dogovorjeno vožnjo s splavom po Krki.

Prišli smo iz centra za duševno zdravje – Šentovci in prostovoljci ter člani. Vsi skupaj smo se te vožnje zelo veselili in komaj dočakali ta dan. Splav je pripeljal ob 10. uri in mi smo se vkrcali. Posedli smo se po klopih in opazovali okolico. Dan je bil lep, sončen, opazovali smo plavajoče račke, videli pa smo tudi labode in nekatere druge živali v vodi. Pogovarjali smo se in se zabavali, tudi slikali smo, da bi nam lep dan ostal v spominu.

Peljali smo se do jeza, nato smo se obrnili. Vseskozi smo tudi opazovali okolico in hiše na obali Krke. Vzdušje je bilo zelo prijetno, vsi smo se dobro počutili in si nabrali pozitivne energije za ves dan.

Hvaležni smo organizatorjem za lep dogodek in z veseljem pričakujemo naslednje lepo srečanje.

Marija Poljak

ENOTA KOČEVJE

DAN ZA SPREMEMBE

ŠENT je v sodelovanju s Klubom mladih Kočevje in Turističnim društvom Kočevje v soboto, 20. aprila 2013, organiziral Dan za spremembe. Na ta dan smo na mestni ploščadi Kočevja podarjali športno opremo in rekvizite, ki smo jih pred tem dogodkom zbirali v Klubu mladih. Naš namen je bil podariti opremo in rekvizite socialno ogroženim ljudem, predvsem pa otrokom.

Da je bilo vse skupaj še bolj veselo, smo organizirali zabavni program. S harmoniko sta na odru nastopila Jože in Stane Veble. Obiskala nas je klovnosa Anča Pomaranča, ki je otroke razveseljevala z baloni. Poleg tega so potekale številne delavnice, namenjene otrokom in mladim – izdelovanje zapestnic, risanje, igranje z žogo, pihanje mehurčkov.

Veliko pozornosti je pritegnil vodja reševalne službe Kočevje, Primož Velikonja, ki nam je izčrpno predstavil tehnike prve pomoči. Zabavni program so zaključili kočevska mažoretna skupina, jazz skupina Jazzun in otroški plesni klub Migi Frigi.

Nad odzivom ljudi smo bili pozitivno presenečeni, prejeli smo veliko pohval, hkrati pa tudi idej za naslednje leto.

Hvaležni smo vsem sodelujočim pri projektu, saj smo vsi skupaj pokazali veliko solidarnosti.

Samanta Jančič in Jana Sever

Klovnosa navdušila otroke,
foto Jana Sever

ENOTA METLIKA

DELAVNICA Z ERIKO KRALJ

V ponedeljek, 18. marca 2013, smo na ŠENT-u imeli druženje in delavnico z Eriko Kralj. Delavnica je bila lepa in zanimiva. Najprej je Erika povedala nekaj o sebi in svojem zdravju. Ko je pri 20 zbolela, je ozdravela s pomočjo zanimanja za kitaro in s petjem. Zapela nam je pesem, ki jo je sama napisala in uglasbila. Pogovorili smo se o občutkih, ki nam jih je vzbudila pesem. Vsak udeleženec se je na kratko predstavil, povedal nekaj o sebi, podučili pa smo se tudi o čakrah kot energijskih centrih telesa. Na koncu smo nekaj pesmi zapeli še vsi skupaj in dve uri druženja sta minili zanimivo ter fenomenalno.

Sandra Šajatović

Druženje in terapija ob glasbi, foto Jasmina Čebajič

CDZS KOROŠKO-ŠALEŠKA REGIJA ENOTA DNEVNI CENTER ZA ZMANJŠEVANJE ŠKODE ZARADI DROG, VELENJE

Predavanje,
foto Fanika Lončar

PREDAVANJE Z NASLOVOM SREČANJE S SAMIM SEBOJ

Predavanje Zlatka Blažiča, psihoterapevta in avtorja knjige *Zgodovina moje heroinske odvisnosti*, 20. novembra 2013 v Mladinskem centru Velenje, je bilo pretresljivo v prikazu soočanj s svojimi hrepenenji, z neresničnimi predstavami o samemu sebi, a vendar tako živo v iskanju in srečanju z resničnim samim seboj.

Zlatko si je kot najstnik izbral pot umika pred odgovornostjo, odločil se je za beg pred tveganji, ki so nujna, če hočeš uresničiti svoja hrepenenja. Že kot najstnik je postal zasvojen z lažmi in vtisom, ki ga je ustvarjal pred prijatelji. Laži so bile seveda kmalu premalo, praznina vse večja, napolniti jo je moral z resnično drogo. Izpolnjujočih odnosov ni zmožgel, zato je razvijal nove in nove strategije bega pred njimi in pred seboj, dokler ni v skrajni izkušnji praznine zaznal, da je življenje v njegovih rokah, da samo in edino on izbira, kaj bo z njim napravil. In je napravil največ, napravil je pot do samega sebe.

Fanika Lončar

ENOTA DNEVNI CENTER RADLJE OB DRAVI

Pustovanje, foto Larisa Safran

IZDELAVA MASK IN PUSTOVANJE

Dober teden pred pustom smo se lotili izdelave pustnih mask. Na balon smo prilepili raztrgan časopisni papir in ga pustili, da se dva dni suši. Zatem smo izrezali luknje za oči, nos in usta ter ga pobarvali s tempera barvami.

Na pustni torek, ko sem prišel na ŠENT, sva se z Lariso našemila, ovekovečila s fotoaparatom in nato krenila na "pohod". Odšla sva v stanovanjski blok, kjer živijo samo starejši ljudje. Med potjo sem piskal na pustno piščalko, da sem pritegnil pozornost ljudi. Ko sva z Lariso prispela do bloka, sva odšla najprej do Larisine babice, nato pa sva obiskala še Vasjevo babico. Pri njej sva odstranila maske samo toliko, da sva lahko naredila nekaj fotografij, dobila pa sva tudi krofe in sok.

Zatem sva se vrnila nazaj v dnevni center.

Tako je minil moj pustni torek z občutkom, da sem tisti dan naredil nekaj dobrega in razveselil ljudi.

Darko Kralj

STANOVANJSKE SKUPINE ŠENT

IZLET NA GORENJSKO

V ŠENT-u smo se dogovorili za jesenski izlet na Bled in Bohinj. Nam, ki smo šli iz Celja, so se pridružile skupine iz Ljubljane, Pirana, Kopra in Tolmina.

Prva, težko pričakovana postaja je bila na Bledu. Pričakal nas je sončen jesenski dan, ki smo ga izkoristili za kratek sprehod. Na terasi slaščičarne v središču smo si privoščili znamenito blejsko rezino, ki je vsem zelo teknila. Na odprti terasi se nam je ponujal krasen pogled na jezero in otoček sredi njega.

Naša pot se je nadaljevala do Bohinjskega jezera, kjer smo se vkrkali na ladjico in se z njo popeljali po jezeru. Mlada vodička nam je povedala veliko zanimivosti in dogodkov, povezanih z jezerom in bližnjimi kraji. Presenetil nas je podatek, da je največja globina jezera 45 metrov. Opazovali smo vlečnico, ki večkrat na dan pelje obiskovalce na Vogel. Zaradi jasnega in sončnega vremena smo lahko videli tudi slap Savico in ostalo prelepo naravo.

Ko smo se izkrkali, smo imeli v priznani družinski restavraciji kosilo. Uživali smo v dobri hrani in prečudoviti naravi. Čas je hitro tekkel in kmalu smo se morali odpraviti nazaj proti domu. Seveda smo se ustavili še na Trojanah.

Naš izlet se je končal z dobro voljo in željo, da bi takšen izlet še ponovili.

Irena, Petrovč

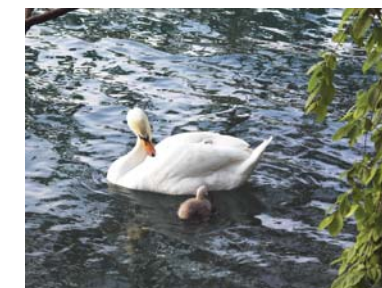
Veliko poti sem prehodil, vendar me je Bled in njegov visoki grad, ki mežikajoče zre na jezero, vselej prepričal, da je življenje lepo. Še posebno me je tokrat razveselil izlet v družbi Šentovcev in skupno kosilo v Bohinju.

Sicer prebivam v Boninjah pri Koprju. V stanovanjski skupini si delim družinsko bivanje še s štirimi fanti, ki imamo vsak svoj mošnjček v žepu. Med seboj se včasih dobro, včasih manj dobro razumemo – Bog mi odpusti, če prijateljstvo ni več aktualno. Skupaj gremo na izlet, zadnji med temi izleti je bil izlet v Bohinj in na Bled.

Na Bledu smo se naslajali nad slavnimi blejskimi kremnimi rezinami. Vsak je dobil svojo. Nato smo nadaljevali pot proti Bohinju. Ime Bohinj je nastal iz imena Buhinj, ki mu ga je dal gospod Bog. Vsekakor so Bohinjci dobili najlepši kos Slovenije. Na vožnji z ladji-

Bled, vir Wikipedia

Labod z mladiči, vir Wikipedia

co Kozorog smo šli mimo hotela Vogel, ki se je šopiril s svojo žičnico in potjo na vrh, v smučarski center Vogel. Pokazala sta se vrhova Bogatina in planota Komna. V kotu jezera smo izstopili in šli proti restavraciji. Sedli smo k pogrnenim mizam in postregli so nam z dobro hrano. Ljubo je previdno mečkal svinjsko pečenko, ostali smo mu pridno sledili. Jabolčnik mi je pomagal pri jedi, da je bilo vse lepo in prav. Na koncu smo si privoščili kavo, s katero se ni mogel sprizniti niti naš Edo. V družbi z Borisom in piransko skupino ŠENT smo jo vseeno popili.

Peljali smo se z avtobusom do Ljubljane, kjer smo se presedli v kombi, ki ga je koprski ŠENT najel. Pozno popoldne smo se vrnili v stanovanjsko skupino vsak s svojimi spomini na ta enkratni dan.

Robert Pišot, stanovanjska skupina Bonini

Že konec avgusta smo začeli ugibati in se spraševali, kam bomo šli pa letos na izlet. V septembru so nam povedali, da gremo na Bled in v Bohinj in z izbiro smo bili vsi zelo zadovoljni. Tudi program se nam je zdel odličen.

Končno je prišel dolgo pričakovani dan: vsakoletni izlet stanovalcev stanovanjskih skupin. Nekaj dni prej smo si že začeli pripravljati vse potrebno: od obutve, oblačil do malice zadnji dan.

V Celju smo se zbrali na stari avtobusni postaji že ob 7.30. Konjičani smo bili prvi in smo počakali še ostale. Ko smo se vsi zbrali, smo se posedli po avtobusu in kmalu smo se odpeljali. V Petrovčah smo pobrali stanovalke stanovanjske skupine, v Ljubljani so nas pričakali še Ljubljančani in Primorci. Skupaj smo se odpeljali proti Gorenjski. Vožnja je trajala dalj časa in ko smo prispeli na Bled, so se nam pridružili še Tolminci. Sprehodili smo se do jezera in restavracije, kjer so nam postregli s kavo in blejsko kremno rezino. Komaj smo čakali, da je vsak dobil svojo porcijo in vse nam je zelo teknilo. Po krajšem sprehodu smo se z avtobusom odpeljali naprej do Bohinja. Ko smo prispeli, smo nekaj časa čakali na ladjo, nato pa smo se vkrcali in se odpeljali po Bohinjskem jezeru. Kapitan ladje nam je povedal, da se peljemo z električno ladjo, ker je to narodni park. Na ladji nam je vodička pripovedovala zanimive zgodbe in razložila, katere vrhove vidimo v okolici in kje je Triglav. Na drugi strani jezera smo se po polurni vožnji izkrcali in se peš odpravili na kosilo. Dobili smo vsak svojo okusno jed z menija, ki smo jo že prej naročili. Po kavici in kratkem ogledu Bohinja smo se odpravili proti domu. Ustavili smo se še na Trojanah, kjer smo nekateri kupili krofe.

Veseli, zadovoljni in tudi utrujeni smo se v poznih popoldanskih urah vrnili v Celje. Konjičani smo imeli pot še do Slovenskih Konjic.

Bohinj, vir Wikipedia

Zahvaljujemo se organizatorjem izleta in upam, da se vidimo naslednjič.

Viktor Kolar

24. septembra smo imeli stanovalci stanovanjskih skupin ŠENT iz enot Tolmina, Kopra, Celja in Ljubljane načrtovan izlet na Bled in v Bohinj.

Zjutraj ob 8 h smo se Tolminci odpeljali na Most na Soči, kjer smo pričakali vlak za Bled. Vožnja do Bleda je bila kar zanimiva, narava pa še precej zelena. Po slabi uri vožnje smo prispeli na Bled. Okoli jezera smo pešačili (približno pol ure) do restavracije, kjer smo se dobili z ostalimi udeleženci izleta, pojedli kremno rezino (letos praznuje 60 let) in popili kavo. Okolica jezera je zelo čista in urejena. Zanimiv je tudi pogled na Blejski grad, ki pa si ga nismo uspeli ogledati поблиže, ker je bil pač tak načrt izleta.

Z avtobusom smo se nato odpeljali do Bohinja, kjer smo se ustavili ob jezeru. Z ladjico smo se peljali na drugo stran jezera, kjer sta vidna slap Savica in Vogel (vzpenjača). Kot nam je povedal vodič, se tu prične tudi ena izmed poti na Triglav. Voda v Bohinjskem jezeru je zelo čista, saj ima stalen pritok, pa tudi iz njega stalno odteka. Tako se v enem letu vsa voda v jezeru trikrat zamenja. V njem živi tudi kar precej rib. Zanimiv je tudi razgled na bližnje gore.

Polni prijetnih vtisov smo odšli na kosilo v bližnje gostišče, kjer so nas lepo postregli. Po krajšem sprehodu smo nato z avtobusom pot nadaljevali. Tolminci smo izstopili v Bohinjski Bistrici, kjer smo počakali na vlak proti Mostu na Soči, ostali pa so se odpeljali z avtobusom proti svojim domovom.

Poslovali smo se zadovoljni in z željo, da kaj takega kmalu spet ponovimo.

Ko smo stopili na vlak, smo bili že kar vidno utrujeni, vendar nas to ni motilo.

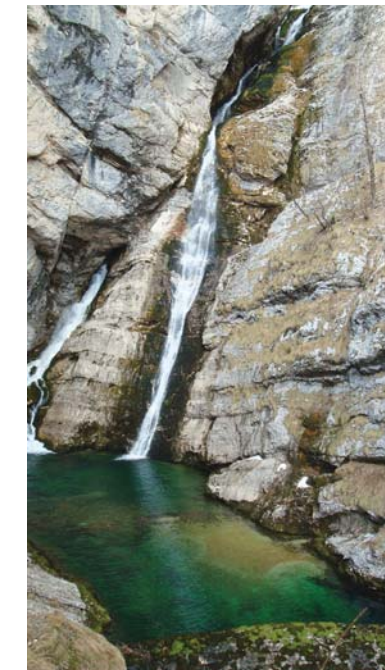
Bili smo namreč polni lepih vtisov s potovanja.

Viljem Furlan

Zapiski iz dnevnika: Bil je lep dan...

Danes je bil za Šentovske stanovanjske skupine čudovit dan. Odpeljali smo se z avtobusom na Bled in v Bohinj. Pridružili so se nam tudi Celjani in Kobaridci.

Vreme smo imeli čudovito. Gorenjsko sonce in nežen vetrič z vse-mogočnimi vršacev sta v nas prebudila nekaj nepopisno lepega. Mene

Slap Savica, vir Wikipedia

je ob pogledu na hribe iz avtobusa obšla prava nostalgija. Spomini so se vračali daleč v preteklost, ko sem mlada in poskočna kot gams prehodila marsikaterega od vrhov, ki jih sedaj lahko le občudujem. Vesela pa sem, da jih sedaj osvajata moja otroka.

Organizacija je bila vrhunska. Ko smo se pripeljali na Bled, smo se najprej naužili lepote, ki so nas obdajale. Veselili smo se ob pogledu na labode, race in ribe v vodi. Sledila je "obvezna" kremna rezina. Nato smo se vkrkali na avtobus in se odpeljali v Bohinj. Tam smo spet uživali ob krasni pokrajini. Počakali smo na električno ladjico, ki nas je odpeljala na drug konec jezera. Na ladji nam je vodička povedala malo o Bohinju. Slišali smo prav zanimive zgodbe.

Ko smo se izkrcali, nas je v bližnji gostilni že čakalo okusno in bogato kosilo (goveja juha, svinjska pečenka, pražen krompir, jabolčni zavitek s sladoledom).

Mislím, da je bilo vsakomur toplo pri srcu, ko smo se vrnilí domov.

Fani Forstnerič z Ježice

Skupinska slika, foto Andreja Jordan

FORUM SVOJCEV

OHRANJANJE DUŠEVNEGA ZDRAVJA – POGLED SVOJCEV

ŠENT veliko vlaga v organiziranost in delovanje svojcev. Tako se svojci močno trudimo, da so skupine, ki delujejo na osnovi samopomoči in skupin za samopomoč, dovolj razširjene po celotnem prostoru naše dežele, tam, kjer so locirani dnevni centri ŠENT-a.

V sobivanju s svojimi bližnjimi, ki imajo duševno motnjo, so več ali manj vedno v stresnih situacijah, vedno pripravljeni na sprejemanje spremenljivega stanja bližnjih, še posebej ko gre za ponavljajočo se in težjo duševno motnjo. Stanje bližnjih namreč zelo niha in se spreminja, tudi večkrat dnevno.

Večinoma so svojci še vedno tista glavna in najbolj pomembna opora bližnjim tako v materialnem kot tudi "terapevtskem" pogledu. Zato si morajo pomagati sami, se povezovati med seboj v lastno mrežo pomoči in podpore, ki jo skrbno gradijo in ohranjajo skupaj z nevladnimi organizacijami. Posebej je tu pomemben ŠENT, ki je na tem področju naredil daleč največ.

Med vsemi podporami, ki jo potrebujejo svojci, bi omenil predvsem izobraževanje, ki poteka z izobraževalnimi programi ŠENT-a in drugih nevladnih organizacij, ter ozaveščanje svojcev. Slednje pa teče v okviru pogovornih skupin za svojce oziroma skupin za samopomoč svojcev, ki so v ŠENT-u na več lokacijah v Sloveniji, in individualnih – razbremenilnih razgovorov.

Skupaj z Ozaro ŠENT izvaja tudi program vrstniškega izobraževanja, imenovan Prospect, ki je bil razvit skupaj z EUFAMI – evropskim združenjem svojcev. Financira se iz sredstev FIHO, program pa je za udeležence brezplačen.

In kaj svojcem nudi naša pravna in socialna država kot podporo in pomoč v skupnosti?

Svojci naj bi imeli poleg osebne podporne mreže (bližnji in daljni sorodniki, prijatelji, sodelavci, znanci) še mrežo, ki bi nudila strokovno pomoč in podporo preko različnih institucij. V praksi se je pokazalo, da je ta mreža v skupnosti premalo učinkovita, slabo povezana, težko dostopna ter tako nefunkcionalna. Posamezni člani delujejo ločeno in pomoč le-teh svojcem ne nudi celovite podpore. Ugotavlja se tudi, da veliko členov preprosto manjka ali pa so še v idejah, nastajanju. V svojih ugotovitvah na izobraževanju Prospect svojci identificirajo,

katere strokovne službe in ljudje, ki so plačani za to, da pomagajo, so koristni in dostopni.

Pogrešajo psihoterapevtske in psihološke storitve in individualne obravnave. Če le-te so, so nedostopne, ker so predrage.

Veliko si svojci obetajo od SPO – skupnostne psihiatrične obravnave. V tem programu že poskusno od 1. septembra 2013 delujejo štirje skupnostni timi na primarni zdravstveni ravni (Sevnica, Novo mesto, Ravne, Murska Sobota). NO – nadzorovana obravnava in tako imenovana psihiatrična spremljava na terenu, ki jo izvajajo bolnišnice, dosežeta že tako malo uporabnikov, svojcev pa praviloma sploh ne.

Kaj pa je tisto, kar lahko svojci naredijo sami? Koliko lahko posameznik vpliva na svojo rast in razvoj, ozaveščanje, razumevanje?

Odgovor je veliko in največ. Kar moramo storiti zase, nihče ne more narediti namesto nas. Ozaveščanje ali dvig zavesti na višji nivo vodi v zavedanje samega sebe, razumevanje, ki vodi v aktivno sprejemanje najprej samega sebe in posledično tudi svojih bližnjih pa tudi vseh ostalih, ki se srečujejo z duševno motnjo. Kar pomeni, da namesto izčrpanosti in izgorevanja v sobivanju s svojimi bližnjimi, svojci ostajajo zdravi, se dobro počutijo in delujejo tako, da tudi svojim bližnjim omogočijo več svobodnih in samostojnih odločitev, izvajajo manj nadzora in kontrole ter so bolj razumevajoči, prijateljski, ljubeči z veliko več sočutja. S tem v družini ustvarjajo vzdušje, ki je v podporo bližnjim in tako vpliva tudi na hitrejšo psihosocialno rehabilitacijo ter vključitev bližnjih nazaj v družbo.

Primeri dobre prakse v ŠENT-u kažejo, da je za svojce zelo pomembno odpiranje tem, ki pripomorejo h krepitvi moči posameznika, k njegovi osebni rasti in razvoju. S tem dobivajo tudi pogovorne skupine za svojce in uporabnike drugo vsebino. V dnevnem centru ŠENT Šempeter to deluje kot šola za življenje. Srečujemo se svojci in uporabniki skupaj, odpiramo teme, kot so na primer življenje-smrt-življenje, povej svojo zgodbo, zrcaljenje, poslušaj um in vedno boš popotnik, kar dodatno obogati razumevanje v sobivanju ne samo na skupini, pač pa tudi v domačem okolju.

Tudi mesečna srečanja svojcev v Humani so naravnana tako, da skozi predavanja in pogovore svojci bogatimo svoj notranji pogled. Teme pa, navajam samo nekatere: sončev labirint, gledanje v konico nosu, nevednost, nevidni svet-pogled onstran, meditacija – kdaj ste pripravljeni na preskok, kdaj smo resnično zadovoljni in druge bogatijo njihov vsakdan z novimi pogledi in doživetji.

Naj povem, da je tudi zunaj, na primer v Angliji in ZDA, vse več poudarka na pristopu "group spirituality" kot dopolnilu drugemu učenju za življenje in kakovostno sobivanje.

mag. Edo P. Belak

SVET UPORABNIKOV

KAM LAHKO GREM, KAJ LAHKO POČNEM ZA OHRANJANJE DUŠEVNEGA ZDRAVJA

Zdravje – ljudje ga visoko vrednotimo, pa naj bo duševno ali telesno. Tisti, ki se družimo na ŠENT-u, smo že doživeli, kako je, če se naše zdravstveno stanje zamaje in je načet eden glavnih temeljev moči in dobrega počutja. Česa so nas naučile te izkušnje? Gotovo tega, da se nam bolje godi, če poskrbimo za zdravje, dokler ga imamo, kot če se zruši in ga potem z velikimi napori ponovno gradimo.

Ali se nam uspe res držati tega spoznanja tudi v praksi? Kakor kdo, kakor kdaj. Včasih bolj, včasih manj. Pri našem druženju dobimo tudi to darilo, da drug drugega vzpodbujamo, potegnemo za sabo z zgledom in je vsem lažje.

Večina nas je takih, da se radi vsaj malo gibamo, posebno v naravi. Radi gremo na sprehod, tek, pohod ... Zmenimo se s prijatelji, pridružimo se akcijam lokalnih društev, ki organizirajo športne prireditve, pohode, nordijsko hojo, balinanje ... Zdravstveni dom v Ajdovščini s svojim preventivnim programom priredi občasno kaka testiranja in vodeno hojo. Samo voljo je treba, superge na noge in gremo v akcijo. Stroškov je malo, učinki pa so dobri.

V Ajdovščini deluje nekaj vladnih in nevladnih organizacij. Nam je po vsebini najbližji ŠENT, vsake toliko, ko nas pritegne kak dogodek, pa pokukamo še drugam. Radi prisluhnemo predavanjem o duševnem zdravju, saj so včasih dostopna tudi brez vstopnine (v okviru ljudske univerze, mladinskega centra, zdravstvenega doma, Rdečega križa, centra za socialno delo, Karitasa ...).

Srečo imamo, da je v Ajdovščini par strokovnjakov, ki so vzporedno z usposabljanjem za terapevtsko delo pripravljeni prostovoljno izvajati delavnice in predavanja. Tako se na ŠENT-u vsak teden dobimo z Nino Baša in treniramo socialne veščine pa še marsikaj koristnega zraven. To je delo na sebi, ki počasi, a temeljito pomaga k spremembi "v plus", kot bi rekli na kratko.

Umetniške duše si dvignemo razpoloženje z izdelovanjem raznih izdelkov, pa še s poezijo, plesom in petjem, večinoma kar na ŠENT-u s pomočjo prostovoljnih mentorjev. Udeležimo se dogodkov v bližnji okolici, kot je literarni maraton in likovna akademija društva Norma 7 in še kaka druga.

Talentov imamo veliko. Brez dvoma se vsakemu dvigne zaupanje

vase, ko jih lahko tudi izrazi. Lažje vzdržujemo stabilno psihično zdravje, če smo redno aktivni na svojih priljubljenih področjih. Ponudbe je v današnjem času še več, ki je zanimiva, a tako tržno naravnana, da ni za naše žepe, ki jih polnijo "ta male" penzije in denarne pomoči. Zato se naša socialna država lahko odlično odreže, če omogoči posebne subvencije in popuste za socialno šibke, da se lahko udeležimo tudi tistih plačljivih aktivnosti, s katerimi bi pripomogli k boljši kakovosti življenja.

Šentovci iz Ajdovščine

Delavnica nordijske hoje,
avtor neznan

DRUGE PRAVNE OSEBE

PREMIKI, ZAVOD ZA SVETOVANJE, PROMOCIJO IN RAZVOJ DOSTOPNEGA TURIZMA, LJUBLJANA

Zavod Premiki je v letu 2013 nadaljeval s svojimi rednimi aktivnostmi in obseg poslovanja povečal. V zavodu je bilo zaposlenih 6 oseb za nedoločen čas, od tega 5 na zaščiteneh delovnih mestih. Februarja smo organizirali večji dogodek, in sicer brezplačno vodenje oseb s posebnimi potrebami po Ljubljani. Vodenja se je udeležilo več kot 450 oseb s posebnimi potrebami, dogodek je bil tudi medijsko dobro pokrit. Še najbolj smo ponosni na odprtje nove informacijske točke o dostopnem turizmu v Slovenskih Konjicah. Širitev je omogočilo dobro in učinkovito sodelovanje med pravnima osebama ŠENT-a, in sicer med Zaposlitvenim centrom Karso in Zavodom Premiki.

Vodenje po Ljubljani, *foto Peter Ranković*

Dolores Kores, direktorica

Premiki v Slovenskih Konjicah,
foto Dolores Kores

**ŠENTPRIMA – ZAVOD ZA SVETOVANJE,
USPOSABLJANJE IN REHABILITACIJO INVALIDOV**

**ŠENTPRIMA PREJELA CERTIFIKAT KAKOVOSTI
EQUASS ASSURANCE**

**Nagrada in vzpodbuda dinamičnemu, ustvarjalnemu in
srčnemu timu Šentprime!**

Šentprima je že v letu 2012 intenzivno izvajala aktivnosti za pridobitev standarda kakovosti na področju socialnega varstva EQUASS (European Quality in Social Services) Assurance in ga v aprilu 2013 tudi uspešno pridobila.

"Šentprima is a small institution, resulting from the association Šent. The latter has a long tradition in Slovenia of certain services and programs in the field of problems of people with mental health problems. Even so Šentprima has a broad and diverse knowledge, which recognize virtually all stakeholders.

In any case, Šentprima at the national level is one of the most qualified organization for the vocational rehabilitation of people with mental health problems. It turn the other providers of vocational rehabilitation, when they need experience with this challenging population of users.

The assessment is conducted in an open and constructive dialogue with a clear focus on identifying opportunities for improvement. Through assessment we have established a high level of confidence, which is also the reason that the audit findings accepted.

We believe that successful Šentprima management system developed for the benefit of users and also to their own advantage."

(T. Babnik, presojevalec za standard Equass Assurance)

Jana Ponikvar, direktorica

**Moderiranje konference
4. dnevi socialne ekonomije,
foto Peter Ranković**

DOBROVITA, D. O. O.

Projekt socialnega podjetništva in novinarska konferenca

V začetku leta 2013 smo oddelek organizacijsko uredili in začeli z nudenjem geodetskih storitev na trgu. Projekt z zagonskimi sredstvi sofinancirata MDDZS in Evropski socialni sklad (ESS). Uvajali smo nove zaposlene na tem oddelku, pridobivali stranke, se javljali na javne razpise, sestavljali baze podatkov potencialnih strank, uredili sistematizacijo dela na oddelku in poleti 2013 izvedli tudi prvo reklamno akcijo za ta oddelek. Avgusta 2013 smo za oddelek geodetskih storitev pripravili novinarsko konferenco in širši slovenski javnosti predstavili oddelek, zaposlene in delo geodetov.

Obisk novinarske mreže EURONEWS

Pomemben dogodek za Dobrovito je bil v aprilu obisk ekipe mednarodne novinarske mreže EURONEWS. Naredili so prispevek o našem podjetju za oddajo Business Planet, ki se je kasneje vrtela na evropskem spletu. Dobrovito so predstavili kot primer dobre prakse uvajanja socialnega podjetništva in nas tako predstavili mednarodnemu trgu. Na ta obisk smo izredno ponosni in ga jemljemo kot nagrado za naše dolgoletno delo pri enakovrednem vključevanju oseb s težavami v duševnem zdravju in drugih ranljivih ciljnih skupin na trg dela.

Urejanje okolice

V letu 2013 smo na oddelku Urejanje okolice izbrali novega vodjo oddelka, ki je strokovnjak s področja agronomije s praktičnimi izkušnjami. Oddelek je jeseni uspešno kandidiral na dveh javnih razpisih in tako pridobil dve večji stranki. Konec leta smo se začeli pripravljati na izpeljavo večje reklamne akcije ob pričetku spomladanske sezone 2014.

Čistilni servis

Leta 2013 se je na Čistilnem servisu zaključil večji projekt poenotenja izvajanja storitev pri vseh naročnikih, saj se je oddelek do leta 2013 izredno razširil. Celotno leto smo se pripravljali na uvedbo internih standardov čiščenja in priprave etičnega kodeksa. Jeseni 2013 smo izvedli celodnevno izobraževanje za vse zaposlene na tem oddelku s temama *Standard čistilnega servisa v podjetju Dobrovita* in

Standard in etika v podjetju Dobrovita. Izobraževanja bodo potekala enkrat letno tako za nove kot tudi za obstoječe zaposlene. Tako bomo zagotovili kontinuiteto izvajanja enotnih standardov čiščenja.

Udeležba na mednarodni konferenci *Socialna podjetja za delovno integracijo (WISE): Investiramo v socialno Evropo!*

Novembra 2013 se je predstavljena ekipa Dobrovite v Evropskem parlamentu v Bruslju udeležila konference združenja ENSIE (Evropsko združenje podjetij za socialno integracijo). Navezali smo veliko stikov s kolegi iz vse Evrope in predstavili Dobrovito. Govor je imel tudi naš zaposleni na novo odprtem oddelku Geodetskih storitev, ki je predstavil svoje izkušnje z zaposlitvijo na Dobroviti, na kar smo še posebej ponosni.

Skupno

Sredi leta 2013 smo v Dobroviti s pomočjo novega socialnega podjetja Iz principa, kateremu smo bili prva stranka, zamenjali celotno zunanjo podobo podjetja. Postavili smo prenovljeno in sodobnejšo spletno stran, izdelali nove predstavitvene brošure podjetja in pripravili nov material za poslovno komuniciranje.

Leto 2013 smo zaključili uspešno, produktivno in s polno upanja na še boljše leto 2014.

Igor Pavel, direktor

Udeležba na konferenci, foto arhiv Dobrovite

Reklamna akcija,
foto arhiv Dobrovite

ZAPOSLITVENI CENTER DOBROŠIN

V Zaposlitvenem centru Dobrošin, d. o. o., za leto 2013 izpostavljamo tri pomembnejše dogodke:

1. Prenova celostne podobe podjetja in nov logotip. Leta 2013 smo pričeli z izvedbo celostne prenove podobe podjetja. Za izvajalca smo izbrali socialno podjetje Iz principa, ki je projekt socialnega podjetništva Združenja DrogArt. Odločili smo se, da bomo v prvi fazi zamenjali logotip podjetja, dopisne liste in vizitke. Z novo celostno podobo želimo posodobiti zunanjo podobo podjetja, ki bo tako zaposlenim kot strankam prijazen.
2. Izvedba in zaključek projekta *Razvoj socialnega podjetništva, zaposlovanje ranljivih družbenih skupin ter psibosocialna rehabilitacija invalidnih oseb v okviru programa Vseživljenjsko učenje projekta Mobilnosti Leonardo Da Vinci VETPRO – Strokovni delavci v poklicnem izobraževanju in usposabljanju*. V okviru projekta smo se maja 2013 udeležili enotedenske strokovne ekskurzije v mestu Porto in pokrajini Douro na Portugalskem. Obiskali smo sedem različnih organizacij s področja psihosocialne rehabilitacije in integracije oseb s težavami v duševnem zdravju in drugih ranljivih oseb, pa tudi nekaj zelo konkretnih projektov socialnega podjetništva, ki prodajajo svoje storitve in blago na trgu. Obiski so bili nadvse zanimivi in pomembni s stališča izmenjave znanj.

3. Udeležba na evropski konferenci združenja ENSIE (Evropsko združenje podjetij za socialno integracijo) v Bruslju. Novembra 2013 se je naša predstavica udeležila konference združenja ENSIE, ki je gostila kar 140 predstavnikov različnih socialnih podjetij, mednarodnih in nacionalnih združenj, predstavnikov Evropske komisije in predstavnikov državnih institucij. Na konferenci smo izmenjali mnenja in izkušnje z ostalimi akterji socialnega podjetništva v Evropi. Predstavnikom Evropske komisije in predstavnikom državnih institucij iz vse Evrope smo predstavili naše izkušnje s terena, jim predstavili naše poglede na zakonodajo in predlagali izboljšave. Navezali smo nove stike in pridobili nove ideje za nadaljnji razvoj naših dejavnosti.

Utrinek s konference,
foto K. Grom

Polona Štefanič, direktorica

KARSO ZAPOSLITVENI CENTER D.O.O.

Ekipa na terenu,
foto Peter Svetina

Najpomembnejši dogodek v letu 2013 je bila ustanovitev poslovne enote (PE) v Slovenskih Konjicah, s čimer smo podjetje razdelili na dve PE.

Po dveh letih priprav in usklajevanj smo uspeli pridobiti dovolj poslovnih možnosti, da smo z odprtjem PE v Slovenskih Konjicah invalidnim osebam na tem področju omogočili zaposlitve na zaščitene delovnih mestih. S tem se je število zaposlenih sodelavcev s 7 povečalo na 15.

Karso zaposlitveni center, d. o. o., je v letu 2013 deloval na več področjih in posloval uspešno. Storitve so bile tudi v tem letu v večini vezane na urejanje zelenih površin in ostale storitve, ki so v tesni povezavi s potrebami lokalne skupnosti pri urejanju okolice in komunalnih storitev.

Kljub temu da smo povečali prihodke in dosegli zastavljene cilje predvsem glede povečanja števila zaposlenih, smo tudi znatno povečali prepoznavnost delovanja našega podjetja v širši regiji in pomen zaposlovanja invalidnih oseb. Glede tega lahko trdimo, da smo dosegli pozitivni socialni učinek in da je socialna bilanca pozitivna.

Sodelovanje z lokalno skupnostjo ostaja na zavidljivem nivoju in je znak medsebojnega dobrega sodelovanja in zaupanja, ki smo ga zgradili skozi leta delovanja. Tako podjetje kot predstavniki lokalne skupnosti se zavedamo pomembnosti sodelovanja ter pozitivnega učinka sodelovanja na vseh segmentih, kjer je sodelovanje mogoče.

Poleg osnovne dejavnosti, zaposlovanja invalidov na zaščiteneh delovnih mestih, se v podjetju zavedamo širše družbene odgovornosti in posebnega pomena, ki ga ima zaposlitveni center, saj nastopa tudi kot aktiven soustvarjalec socialne politike v skupnosti.

Pomembna dejavnost, ki so jo prepoznale tudi druge lokalne skupnosti, je tudi svetovanje na področju načrtovanja in delovanja socialnih podjetij. Zato smo izvedli več predavanj po Sloveniji in srečanj s predstavniki lokalnih skupnosti, ki izražajo interes za razvoj podobne dejavnosti v svojem okolju. Predstavitve smo opravili na predsedstvu Združenja občin Slovenije ter v številnih slovenskih občinah.

Podjetje je sodelovalo pri delovanju mreže ŠENT in promociji delovanja ŠENT-a kot nosilca razvoja socialne ekonomije v širšem slovenskem prostoru.

Peter Svetina, direktor

PE Slovenske Konjice,
foto Peter Svetina

ZAPOSLOVNI CENTER ZAVOD DLAN

Pogumno naprej

V letu 2013 smo v Zaposlitvenem centru Zavod Dlan delovali predvsem na področju knjigovodske dejavnosti, in sicer za osnovnošolske, srednješolske in univerzitetne knjižnice v lokalnem okolju kot tudi v Ljubljanski regiji. Na področju papirne galanterije še vedno izdelujemo izdelke domače obrti, predvsem list stare trte, ki ga skušamo tržiti v najrazličnejših manjših trgovinah s spominki po celotni Sloveniji ter turističnih centrih. Zelo veliko smo v letu 2013 sodelovali z Bodočnostjo Maribor, d. o. o. Njihov poslovni partner je Henkel, za katerega pakirajo kozmetične izdelke v embalažo.

V letu 2013 je Zavod Dlan s svojo dejavnostjo nadaljeval v novih poslovnih prostorih, in sicer na Slomškovem trgu 1a v centru Maribora, za katere ima z MOM sklenjeno najemno pogodbo. Novi prostori so bili delno sanirani, a bodo v prihodnosti potrebna še dodatna adaptacijska dela.

V letu 2013 smo se predstavniki Zavoda Dlan udeležili strokovne ekscurzije *Leonardo DaVinci Mobility* na Portugalsko v času prvomajskih počitnic. V mesecu oktobru smo se nekateri udeležili tudi *Ljubljanskega maratona* in *4. dnevov socialne ekonomije*. Ena izmed pomembnih aktivnosti v letu 2013 je bilo sodelovanje pri projektu Socialna trgovina Sotra. Kot partner ŠENT-a smo uspešno na javnem razpisu za spodbujanje socialnega podjetništva pri MDDSZ realizirali zagon projekta modela socialne trgovine, ki je omogočil zaposlitev oseb iz ranljivih ciljnih skupin in v času krize izboljšal dostopnost dobrin tudi drugim socialno ogroženim članom naše skupnosti in mesta. Zavod Dlan je pomagal tako pri otvoritvi projekta kot pri delovanju trgovine Sotra, in sicer predvsem pri dostavi blaga, raznosu reklamnega materiala ter priprave besedil za na splet.

Silvija Janežič, direktorica

Pred otvoritvijo
socialne trgovine,
foto arhiv Sotra

ZAPOSLOTVENI CENTER ŠENTPLAVŽ

DELOVNA INŠTRUKTORICA TISA ALI KAKO SMO ZAPOSLOVALI V ZAPOSLOTVENEM CENTRU ŠENTPLAVŽ

Tisa Sitar je od sredine leta 2009 za Zaposlitveni center Šentplavž opravljala storitve občasno ali po potrebi kot zunanja izvajalka. Spomnim se prvih Tisinih besed, ko je prišla v Zaposlitveni center Šentplavž: "Joj, tukaj se počutim kot doma. Prav fajn je tu."

Ko se je z letom 2013 upokojila delovna inštruktorica Majda Pisek, pa se je izkazala nuja po redni zaposlitvi delovne inštruktorice, zato sem objavila razpis, na katerega se je prijavila tudi Tisa. Moje pretekle izkušnje z delodajalci, ko sem bila še brez zaposlitve, so bile slabe, saj z načini njihovega vodenja zaposlitvenega razgovora nisem bila zadovoljna. Največkrat sem se počutila kot številka, ki je morala hitro odgovarjati na dolgočasna formalna vprašanja, ki jih je postavljala delodajalec. Naknadno pa sem velikokrat izvedela še, da je bilo kakšno delovno mesto tudi vnaprej dogovorjeno ali oddano. Pa je bila mera polna!

Zato sem si zadala eno izmed težjih odločitev, in sicer da bodo imeli vsi izbrani kandidati enake možnosti za zasedbo delovnega mesta v Zaposlitvenem centru Šentplavž, med drugim pa sem želela doseči tudi to, da kandidati sami spoznajo lastno primerčnost ali ustreznost za zasedbo razpisanega delovnega mesta, ne da bi se preveč soočali z občutkom zavrnitve, češ da niso dovolj dobri, saj je bilo prosto delovno mesto žal le eno samo.

Skupaj je bilo izbranih enajst različnih kandidatov, ki so se izkazali kot izjemno perspektivni in ustvarjalni. Vabljeni so bili na hkratni (skupinski) razgovor, ki je potekal na sedežu Zaposlitvenega centra Šentplavž na Blejski Dobravi. Med izbranimi je bila seveda tudi Tisa. Vsakdo se je predstavil, povedal nekaj o sebi in o pridobljenih izkušnjah. Tisa je povedala, kako poteka njen delovni dan, kje so po njenem prednosti in slabosti delovnega mesta mentorja, nazorno je opisala lastno doživetje in vrsto del, ki jih je opravljala kot delovna inštruktorica, med drugim tudi spremljanje in motiviranje invalidnih oseb na zaščiteneh delovnih mestih. Kandidati so se spoznali z vsemi zaposlenimi v centru in se z njimi pogovarjali in kramljali. Razgovor je potekal v kroženju in izjemno prijetno v postavljanju različnih vprašanj, komentarjev in mnenj, iz katerih se je razbrala ustvarjalnost, motiviranost in pripravljenost kandidatov.

Novopečena delovna
inštruktorica Tisa,
foto Klavdija Šumrada

Konec zaposlitvenega razgovora je potekal v glasovanju za najbolj primerne kandidata. Pravilo tega glasovanja je bilo, da kandidati ne izberejo sebe, saj je bilo jasno, da vsakdo navija zase, pač pa, da glasujejo za kateregakoli drugega kandidata, ki ga vidijo kot najbolj primerne. Največ glasov je dobila Tisa, tako s strani zaposlenih na zaščiteneh delovnih mestih kot s strani izbranih potencialnih kandidatov, ki so se udeležili razgovora. Dva izmed kandidatov sta celo priznala, da se na tem delovnem mestu po vsem tem, kar sta videla in izvedela, sploh ne vidita, kar je pohvale vredno. V teh časih marsikdo tega ne bi priznal, saj je velikokrat edini motiv pridobivanje dohodka, v našem zaposlitvenem centru pa stremimo k temu, da predanost in pripadnost zaposlitvenemu centru in ljudem, ki so v njem zaposleni, preprosto je in obstaja.

S kandidati smo se razšli v prijetnem vzdušju. Menim, da so se pri nas imeli kljub temu lepo in da so bile njihove čestitke Tisi povsem iskrene.

Meni pa se je odvalil kamen od srca in s tistim trenutkom je prenehal tudi moj glavobol. Tako ali drugače je bila moja favoritka ves čas, čeprav tega nisem želela posebej poudarjati. Samo po sebi mi je bilo povsem jasno, da je njen prispevek zaposlitvenemu centru neprecenljiv. Sploh nisem razmišljala o tem, kaj bi bilo, če bi denimo Tisa zbrala premalo glasov. S tem bi se soočala kasneje! Zdaj pa se mi, hvala bogu, tudi ni treba. Tisa si je delovno mesto priborila in si ga tudi zaslužila.

Zaposlila se je za nedoločen čas 8. julija 2013. Zaposlitveni center Šentplavž ji zdaj na besede iz leta 2009 lahko odgovori le: "Dobrodošla doma, Tisa."

Klavdija Šumrada, direktorica

SOCIALNO PODJETJE SOTRA PLUS, D. O. O.

SOCIALNA TRGOVINA SOTRA JE ODPRLA SVOJA VRATA

V sredo, 20. novembra 2013, je na Zrkovski cesti 61 v Mariboru odprla vrata Sotra, prva tovrstna socialna trgovina v Sloveniji. V Sotri lahko po nižjih cenah osnovne življenjske izdelke kupuje socialno najbolj ogrožen segment ljudi, v trgovini pa so zaposlitev našle težje zaposeljive osebe.

Vse več Slovencev živi na pragu revščine ali pa ga je že prestopilo (po podatkih SURS-a je bilo leta 2012 392.000 ljudi, ki so zaslužili manj kot 609 evrov na mesec). Zato se pojavljajo različne iniciative, ki jim omogočajo preživetje in dostojanstvo ter jim pomagajo poskrbeti zase in za njihove družine.

V javnosti se že nekaj časa pojavljajo pobude in poskusi ustanovitve podjetij socialne ekonomije tako imenovanih socialnih trgovin po vzoru držav iz EU. Socialna trgovina Sotra predstavlja model socialne trgovine, ki omogoča zaposlitev oseb iz ranljivih ciljnih skupin, hkrati pa v času krize izboljšuje dostopnost dobrin socialno ogroženim članom družbe.

V Sotri lahko osnovne življenjske izdelke po dostopnejših cenah kupuje socialno najbolj občutljivejši del prebivalcev, katerih mesečni prihodek ne presega 450 evrov na osebo. Nakupujejo lahko z nakupovalno kartico, ki jo pridobijo v trgovini. Svoje poslanstvo Sotra uresničuje tudi z zaposlovanjem ljudi iz ranljivih skupin, ki sicer težko konkurirajo za prosta delovna mesta.

Otvoritve Sotre se je udeležilo veliko bodočih kupcev in dobaviteljev ter predstavnikov partnerskih organizacij, ki pozdravljajo iniciativo vzpostavitve socialne trgovine Sotra – trgovine odprtega srca. Otvoritve so se udeležili tudi predstavniki Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je sofinancer projekta Sotra, ter predstavniki Mestne občine Maribor, ki podpirajo razvoj socialne trgovine v Mariboru. Kot je poudarila predstavnica MDDSZEM, se ministrstvo skupaj s socialno trgovino Sotra in ŠENT-om ter v sodelovanju z ostalimi vladnimi resorji zavzema, da bi se ustvarilo pozitivno podporno okolje, ki bo omogočalo trajnostno delovanje Sotre in spodbujalo razvoj mreže socialnih trgovin po Sloveniji. Program je popestril tudi igralec Jure Ivanušič ter pevka Polona Leben in njen spremljevalec na kitari Alex Mitev.

SOTRA
trgovina odprtega srca

Otvoritev, foto arhiv Sotra

Zanimanje kupcev je bilo že pred otvoritvijo veliko. Več kot 100 si jih je že zagotovilo nakupovalno kartico, bodisi z obiskom poslovalnice ali preko spletne strani trgovine www.sotra.si. Veselijo se možnosti nakupa po dostopnejših cenah, za marsikoga edine nakupovalne možnosti. Zaposleni v Sotri – teh je pet – so nad zanimanjem navdušeni. Trgovina je opremljena in dobro založena, pri čemer so izpostavili zadovoljstvo nad odzivom dobaviteljev izdelkov, ki zagotavljajo njeno delovanje. Njihova podpora potrjuje dejstvo, da so prizadevanje za dobrobit Slovencev ter medsebojno sodelovanje in pomoč vrednote, ki so prisotne v vseh segmentih družbe.

Direktorica socialnega podjetja Sotra plus, d. o. o., Ivanka Poropat je izrazila prepričanje, da je socialna trgovina zagotovo eden od načinov reševanja trenutnih družbenih razmer v Sloveniji, in upanje, da se bo ta dejavnost razširila tudi drugje po Sloveniji.

Jasmina Jakomin, koordinatorica projekta

Otvoritveni dan, foto Silviya Janežič

5.

STATISTIKA V LETU 2013

PROGRAMI PSIHOSOCIALNE REHABILITACIJE V SKUPNOSTI ZA OSEBE S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU

PROGRAM DNEVNI CENTRI ZA OSEBE S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU:

Namen in cilji so: psihosocialna rehabilitacija, dvig kakovosti življenja kljub duševni motnji, izboljšanje socialnega položaja, socialno vključevanje. V procesu psihosocialne rehabilitacije s posameznikom delamo na primanjkljajih, ki jih je povzročila duševna motnja, in krepitvi že osvojenih veščin in znanj. Ciljna skupina so osebe z duševno motnjo in njihovi svojci. Večinoma se vključujejo posamezniki z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, občasno se vključujejo tudi posamezniki, ki potrebujejo pomoč pri premestitvi trenutne stiske. Tisti z dolgotrajnimi težavami potrebujejo več podpore in pomoči in so v program praviloma vključeni daljše časovno obdobje – nekateri tudi več let. V letu 2013 je bilo 763 rednih uporabnikov, 508 občasnih in 272 enkratnih, skupaj 1543 oseb. Program se izvaja vsak delovni dan 8 ur. Uporabniki so povprečno mesečno vključeni 15 ur.

PROGRAM MREŽA STANOVANJSKIH SKUPIN:

Namen programa stanovanjskih skupin je krepitev posameznika za neodvisno, samostojno in kakovostno življenje s ciljem samostojnega bivanja. Cilji programa: zadovoljstvo uporabnika, širitev socialne mreže uporabnika, kakovostno preživljanje prostega časa, zmanjšanje števila hospitalizacij ali zmanjševanje potreb po bolnišničnem zdravljenju, izboljšanje odnosa uporabnik – bližnji, zmožnost relativno samostojnega življenja, izhod iz programa stanovanjskih skupin. Uporabniki našega programa so osebe s težavami v duševnem zdravju, ki potrebujejo bivališče, da se lahko umaknejo iz okolja, ki ogroža njihovo duševno zdravje, in potrebujejo strokovno pomoč. Število vključenih oseb v tekočem letu je bilo 59 različnih uporabnikov, na dan 31. 12. 2013 je bilo v program vključenih 50 uporabnikov. Program traja celo leto, mesečno 30/31 dni, aktivno 167 ur mesečno in aktivno 8 ur dnevno.

PROGRAM PSIHOSOCIALNE REHABILITACIJE V SKUPNOSTI ZA UPORABNIKE PREPOVEDANIH DROG

Namen programa je zmanjševanje škode zaradi uporabe drog in socialno vključevanje uporabnikov drog. Poglavitni cilji so manj tvegana uporaba drog, izboljššan stik uporabnikov z drugimi socialno-varstvenimi in zdravstvenimi institucijami, podpora za odgovorno prevzemanje vlog v vsakdanjem življenju, dostopnost strokovnega svetovanja in podpore uporabnikom in svojcem v duševni stiski. Program je namenjen uporabnikom prepovedanih drog, ki se zadržujejo ali bivajo v Novi Gorici in celotni Severnoprimorski regiji, Ljubljani in Velenju.

Program se izvaja vsak delovni dan 8 ur. Uporabniki so povprečno mesečno vključeni 15 ur.

V letu 2013 je bilo v program vključenih 446 oseb.

a) Dnevni center

Dnevni center je namenjen uživalcem prepovedanih drog. Program zajema izmenjavo pribora za injiciranje, informiranje o virusnih in bakterijskih okužbah, krepitev stikov z drugimi socialno-varstvenimi institucijami, podporo pri socialnem vključevanju, razvijanje kompetenc uporabnikov, zagovorništvo, svetovanje v zvezi z obravnavo odvisnosti.

V letu 2013 je bilo v program vključenih v Dnevnom centru Nova Gorica 143 in v Velenju 60, skupaj 206 oseb.

b) Terensko delo

Terensko delo je program, ki zajema nizkopražno obravnavo uporabnikov drog neposredno na lokacijah, kjer se le-ti zadržujejo, bivajo, spijo. Zaposlena (strokovni delavec in mentor) dosega uporabnike v Severnoprimorski regiji od Vipave do Bovca, vsak dan v tednu je namenjen določenemu področju v regiji.

V letu 2013 je bilo v program Terensko delo – Severnoprimska regija vključenih 211 oseb.

c) Zavetišče

Zavetišče je namenjeno brezdomnim uživalcem prepovedanih drog, ki se zadržujejo na območju Mestne občine Ljubljana. Poleg prenočevanja in iz tega izhajajoče osnovne varnosti, omogoča individualno načrtovanje posameznikovega razvoja, podporo pri urejanju socialno-ekonomskega statusa, krepitev stikov z drugimi socialno-varstvenimi in zdravstvenimi institucijami.

V letu 2013 je bilo v program Zavetišče vključenih 29 oseb.

PROGRAM ZAPOSLOVANJA IN DELOVNEGA USPOSABLJANJA:

PROGRAM SOCIALNE VKLJUČENOSTI

Število uporabnikov po posameznih lokacijah po mesecih

Lokacija	Šentgor Radovljica	Šent'k Kranj	Šentlent Maribor	Šentmar Koper	Šent N.mesto	Šent Celje	Šent Trbovlje	Šent Postojna	Skupaj
mesec									
Januar	7	11	11	8	5	11	4	4	61
Februar	7	11	11	8	5	11	4	4	61
Marec	7	11	11	8	5	11	4	4	61
April	7	11	11	8	5	11	4	4	61
Maj	7	11	11	7	5	11	5	4	61
Junij	7	11	9	7	5	11	6	5	61
Julij	7	12	9	7	5	11	6	5	62
Avgust	7	12	11	7	5	11	6	5	64
September	7	12	11	7	5	11	6	5	64
Oktober	7	12	11	7	5	11	6	6	65
November	7	12	11	7	5	11	5	6	64
December	7	12	11	7	5	11	5	6	64

V letu 2013: 70 različnih uporabnikov

USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU – storitev "J"

Lokacija	Radovljica	Kranj	Postojna	Maribor	Celje	Koper	Trbovlje	Skupaj
mesec								
Januar	–	–	–	1	–	–	–	1
Februar	–	–	–	–	2	–	–	2
Marec	2	–	–	1	2	–	–	5
April	2	–	–	1	2	–	2	7
Maj	2	–	–	1	2	–	2	7
Junij	2	–	–	1	2	–	1	6
Julij	2	–	–	2	1	–	1	6
Avgust	2	–	–	3	1	–	1	7
September	2	1	1	1	3	–	–	8
Oktober	2	1	1	1	2	–	–	7
November	2	1	1	1	2	1	–	8
December	2	1	–	–	3	1	–	7

V letu 2013: 15 različnih uporabnikov

Pri izvajanju storitve "J" sodelujemo s koncesionarji zaposlitvene rehabilitacije: Šentprima, Centerkontura, Jelša, Želva, Inštitut za rehabilitacijo.

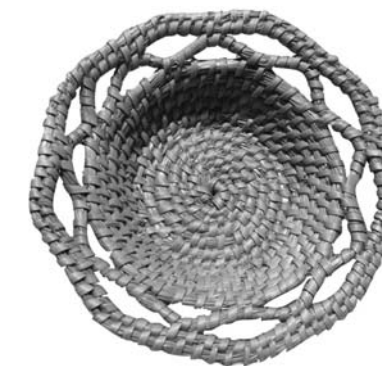

PRIMERJAVA MED LETI:

Število enot v centrih (regijah) v letih 2007–2013

Centri – enote	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
CDZS – Osrednjeslovenska	8	7	7	7	8	9	9
CDZS – Gorenjska	3	4	5	5	5	5	5
CDZS – Severnoprimska	5	4	4	4	4	5	5
CDZS – Obalno kraška	4	4	4	4	6	6	6
CDZS – Dolenjska	2	2	3	3	4	4	4
CDZS – Savinjska	5	4	5	5	5	5	5
CDZS – Podravska	2	2	2	2	2	2	2
CDZS – Koroško Šaleška	–	–	–	–	2	2	1
Skupaj	29	27	30	30	36	36	35

V letu 2013 smo imeli 35 delovnih enot, in sicer v programih dnevnih centrov, stanovanjskih skupin, socialne vključenosti in delovnega usposabljanja.

Število vseh uporabnikov v Centrih za duševno zdravje v skupnosti (CDZS) 2010–2013

Centri – regija	2010	2011	2012	2013
CDZS – Osrednjeslovenska regija	420	255	353	259
CDZS – Gorenjska regija	362	136	305	342
CDZS – Severnoprimska regija	387	166	237	725
CDZS – Obalno-kraška regija	174	197	230	283
CDZS – Dolenjska regija	168	106	133	206
CDZS – Savinjska regija	153	159	172	152
CDZS – Podravska regija	107	88	67	59
CDZS – Koroško-Šaleška regija	–	13	49	60
Skupaj	1771	1120	1546	2086

Število svojcev v letih 2007–2013

Ime centra	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
CDZS Osrednjeslovenska	40	33	49	36	45	54	54
CDZS Gorenjska	45	47	47	54	45	42	58
CDZS Severnoprimska	46	54	47	82	64	91	85
CDZS Obalno-kraška	35	40	21	38	24	72	63
CDZS Dolenjska	42	60	46	35	43	37	30
CDZS Savinjska	10	24	30	35	35	31	29
CDZS Podravska	11	18	20	20	21	12	15
CDZS Koroško-Šaleška	–	–	–	–	8	9	9
Skupaj	229	276	260	300	285	348	343

Število prostovoljcev v letih 2007–2013

Ime centra	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
CDZS Osrednjeslovenska	13	18	31	27	39	32	32
CDZS Gorenjska	10	16	23	36	34	30	31
CDZS Severnoprimska	19	33	35	22	24	22	34
CDZS Obalno-kraška	5	7	13	16	23	11	16
CDZS Dolenjska	12	8	15	25	37	36	16
CDZS Savinjska	6	5	6	6	13	10	12
CDZS Podravska	12	16	7	9	10	10	14
CDZS Koroško-Šaleška	–	–	–	–	7	3	2
Skupaj	77	103	130	141	187	154	157

6.

VIRI PRIDOBLENIH SREDSTEV V LETU 2013

PRORAČUNSKA IN JAVNA SREDSTVA:

- Ministrstvo RS za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo RS za zdravje,
- FIHO – Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij RS,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport,
- Zavod za zaposlovanje RS.

LOKALNE SKUPNOSTI: Občina Ajdovščina, Občina Bled, Občina Bohinj, Občina Celje, Občina Cerknica, Občina Gorje, Občina Gorenja vas – Poljane, Občina Hrastnik, Občina Kočevje, Občina Jesenice, Mestna občina Koper, Mestna občina Kranj, Občina Kanal ob Soči, Mestna občina Ljubljana, Občina Litija, Občina Metlika, Občina Miren – Kostanjevica, Mestna občina Maribor, Mestna občina Nova Gorica, Mestna občina Novo mesto, Občina Naklo, Občina Postojna, Občina Radlje ob Dravi, Občina Radovljica, Občina Ribnica, Občina Šempeter Vrtojba, Občina Škofja Loka, Občina Šentjur, Občina Šenčur, Občina Šmarje pri Jelšah, Občina Tolmin, Občina Trzič, Občina Trbovlje, Občina Velenje, Občina Vipava, Občina Vojnik, Občina Zagorje ob Savi, Občina Žirovnica.

LASTNA SREDSTVA:

- prispevki članov,
- humanitarni prispevki,
- prihodki iz opravljanja dejavnosti.

SPONZORSKA IN DONATORSKA SREDSTVA 2013

DC ŠENT Radlje ob Dravi:

Krka d.d., gospod Sušek Maksimilijan.

DC za zmanjševanje škode zaradi drog Velenje:

Elmax d.o.o., Tampotisk d.o.o., Iskratel d.o.o., Akrapovič d.d., Ilirija d.d., Zadruga Dobrote Dravograd, PE tekstilni center, Duh časa, društvo za trajnostni razvoj.

DC ŠENT Ljubljana:

Časopisno podjetje Delo, Časopisno podjetje Dnevnik, SNG Opera in Balet Ljubljana, Center kulture "Španski borci" "EN KNAP", SITI Teater, BTC city Ljubljana; SNG Drama Ljubljana, KK Union Olimpija, CUK Kino Šiška.

DC ŠENTKNAP Trbovlje:

Spar hipermarket Trbovlje, Telekomov center Trbovlje, Mercator, d.d. Supermarket HIT Trbovlje, Terme Resort d.o.o. Rimske Toplice, Gostinsko podjetje Trojane d.o.o., Zavod za šport Trbovlje, Količevo Karton d.o.o., Komunala Trbovlje d.o.o., Rdeči križ Slovenije, OZ Trbovlje, MPZ d.o.o. PE Mestna pekarna Zagorje.

SS Ljubljana:

Organizacija prireditev, Eva Repič s. p., HDD Olimpija, Mint International House d. o. o., SITI Teater, Javni zavod Kinodvor, SNG Drama, Terme Snovik, Delo d. d., Krater media, Društvo Duh časa, društvo za trajnostni razvoj, Škofijska Karitas Ljubljana, Magistrat International d.o.o..

Zavetišče za brezdomne uživalce nedovoljenih drog:

Rdeči križ Slovenije, Pekarna Žak.

DC ŠENTK Kranj:

Ataja založništvo, d.o.o., Ljubljana, Jata– Emona d.o.o., Ljubljana, Pekarna Zelnik, pekarstvo in trgovina d.o.o., Gorenjska predilnica d.d. Škofja Loka, Pekarna Umnik Šenčur, Marcela Umnik s.p., Špar Slovenija trgovsko podjetje d.o.o., SET Podjetje za usposabljanje invalidov d.o.o., Zavod za šport Kranj, Mesarstvo Anton Čadež s.p., Mesarstvo Kalan Mesarija, Mesarija Kepic, Aleš Kepic s.p., Trgovina in cvetličarna Prž Krnc Helena Rozman s.p., Sadjarstvo–vrtinarstvo Dolores Trbižan s.p., Korotan d.o.o. Kranj, KGZ Sloga, z.o.o. Kranj, Sava d.d., Trgovina bauMax Kranj, Zavod RS za zaposlovanje, Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o., Ilirija, razvoj, proizvodnja in trženje kozmetičnih izdelkov d.d., Ljubljana, Mercator center Ljubljana, Alpetur – Potovalna agencija, d.d..

DC ŠENTLENT Maribor:

Elektro Maribor d.d., Hofer d.o.o., Kavarna Q Maribor, Kolosej Maribor, Konjenski klub Karlo, Mercator d.d., Medicinsko termalni center Fontana, Muzej narodne osvoboditve Maribor, Narodni fom Maribor, Nogometni klub Maribor, Pokrajinski muzej Maribor, Rutar Maribor, SNG Maribor, Športni center Pohorje, Športni objekti Maribor, Vrtinarstvo Bensa Maribor.

DC Metlika:

Razstavno prodajni salon Kolpa, Mercator, d.d., Žito d.d..

DC Novo mesto:

I.H.S., Revoz d.d., Krka d.d., Košarkarski klub Krka-Telekom Novo mesto, Pekarna Arta, Dolenjski muzej Novo mesto, Spar INTERSPAR Qlandia Novo mesto, Razvojno izobraževalni center Novo mesto, Kulturni center Janeza Trdine, Veterina Novo mesto d.o.o., Dobra zabava d.o.o., Arriva Dolenjska in Primorska d.o.o., Postojnska jama d.d., Muzej Grad Snežnik, Zlatarstvo Bartol, Gallo d.o.o., Pletilstvo in zastopstvo Sluga Anica, Frizerstvo Karmen Kruljac s.p., Kozmetični salon Sabina Kompan s.p., Čiščenje, trgovina, posredovanje Zvonko Grabnar s.p., Čevljarstvo Aleš Kranjc s.p., Frizerski salon Boštjan Štangelj s.p., Frizerski salon Dragica Žnidaršič s.p., Slaščičarna Košak, Štemberger Darja s.p., Cvetličarna

Colarič, Frančiška Colarič s.p., Frizerstvo Katarina, Katarina Koželj s.p., Dolenjske lekarne – Lekarna Šentjernej, Obutev-Stil, Trgovina d.o.o., Megafoto Marijan Hočevar s.p., Kečkeš Samo s.p., 3b gostinstvo d.o.o. Jernejev Hram, A. Studio in frizerstvo Anita Tomažin s.p., Un Frizer, Studio za nego telesa R, Antončič Romana s.p., gospod Polde Fink, družina Mušič iz Novega mesta, anonimni donatorji.

DC Kočevje:

Mercator d.d.; Recinko Kočevje; Blatnik Videm Dobropolje; Petra Zdravič, Kočevje; Valentina Puc, Ribnica; Radio Univox; Intersoks; Krka d.d.; Komunala Kočevje, d. o. o; Slaščičarna Medo; Območno združenje Rdečega križa Kočevje; TIC Ribnica; Integral, Kočevje; DSO Kočevje; Lekarna Ribnica; Dejan Šmalcelj, Kočevje; Nestle d.d.; TUŠ, Kočevje; Zavod za šport, Kočevje; Turistično društvo Kočevje; Občina Kočevje; Renova Kočevje, Roman Logar s. p.; Inotherm, Ribnica; Helena Štefanič, Kočevje; Cvetličarna Požar, Kočevje; Športno društvo Sokol; Kolar Jože – Rekreacija Gaj; Škaper Aleš, Kočevje.

DC ŠENTCELEIA Celje:

Fotokopirnica Tomi Celje, Celjski sejem, Terme Topolšica, Terme Dobrna, Terme Rogaška Slatina, Thermana Laško, Tajfun Planina d.o.o., Galerija Vovk, ZPO Celje, Mercator d.d., Etol d.d., Turistično društvo Šempeter, Adamas d.o.o., Aero d.d., Magma d.o.o., Pošta Celje, Moj mesar Jože s.p., gospa Breda Marinko.

DC ŠENTGOR Radovljica:

Rimaz d.o.o., Anton Novak d.o.o., AKA PCB d.o.o., Lekarna Bled d.o.o., Banka Koper d.d., Estetika Fabjan, Acron d.o.o., ASP Primožič d.o.o., Avto Lesce d.o.o., Velika planina d.o.o., MERCATOR d.d., Mesarija Mlinarič d.o.o., Pekarna Pogačnik d.o.o., Robis d.o.o., ŽITO Lesce d.o.o., JATA Emona d.o.o., Predilnica Moste, VIVA Revija za zdravo življenje, Revija Zdravje, Gorenjski glas d.o.o., Baumax Kranj d.o.o., Smučišče RTC Kranjska Gora, Zavod za turizem in kulturo Žirovnica, Žičnice Vogel Bohinj, d.d., Janez Zupan, RS Ministrstvo za obrambo, Slovenska vojska, EVOJO

Rudolfa Badjure, Zajšek d.o.o., Zavod za šport Jesenice, RTC Kravec d.d., Turistični center Soriška planina d.o.o., Arboretum Volčji Potok, Organizacijski komite Planica, Turistično društvo Gorje, društvo V naravi, Turistično društvo Bohinj, EP 2013 d.o.o., Ljubljana (EuroBasketSlovenija 2013, FIBA EUROPE WeAreBasketball), Občina Radovljica, občani s podarjenimi predmeti, Manca Špik, Hervis d.o.o., Intersport d.o.o., Knjigovoznica Radovljica, Sinkopa trgovina in storitve d.o.o., Trgos d.o.o., Weco commerce d.o.o., Alpetur Potovalna agencija d.d..

DC ŠENT Škofja Loka:

Adria Media, Knjižnica Ivana Tavčarja, Mercator, Center DUO, Loški oder, Športno društvo Poden.

DC ŠENT Ajdovščina:

Srednja šola Vena Pilon (Ajdovščina), Avrigo, družba za avtobusni promet in turizem d.o.o. (Nova Gorica).

DC ŠENT Nova Gorica:

Grafika Soča d.o.o., Mercator SM Šempeter, NLB – Podružnica Nova Gorica, Nova KBM-Podružnica Nova Gorica, Goriška lekarna Nova Gorica, Natural Just d.o.o., Pizzerija Julko, OO SDS Nova Gorica, Davidov Hram, Pecivo d.d., Peloz d.o.o., Mini Pekarna in trgovina BRUMAT d.o.o., Trgovina AMBIENT, Trgovina dišav Peter Horvat s.p., D.J.A.K. trgovina in servis koles, BISPORT TOMOSPORT d.o.o., BOLTON Adriatic d.o.o., SAOP d.o.o., INTRA LIGHTING, PAMI d.o.o., Servis gospodinjskih aparatov FLAJT IGOR, Goriški muzej, Šolski center Nova Gorica – Biotehniška šola, KOMUNALA GORICA, Servis gospodinjskih aparatov BRIC IGOR, Mini pekarna in trgovina Brumat d.o.o., Pecivo d.d, Primorske novice d.o.o., Mestna občina Nova Gorica.

DC ŠENT za uporabnike prepovedanih drog Nova Gorica:

Pecivo d.d., Primorske novice, Primorske novice, Rdeči križ Slovenije, Slovenska Karitas, Kulturni dom Nova Gorica, Šolski center Nova Gorica, Športni zavod Nova Gorica, Slovensko narodno gledališče Nova Gorica, Tekstilna tovarna okroglica d.d..

SS Tolmin:

RK Tolmin, Karitas Tolmin, društvo Duh časa.

DC ŠENT Postojna:

Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna (SGLŠ), KŠOPP, Mercator Hipermarket Postojna, Okvirček – Tomaž Adam, s.p., Mizarstvo Šemrl, Pobles, Podskrajnik.

DC ŠENTMAR Koper:

Citroen Slovenija, trgovina C&A, slašičarna Kroštola, Mlinotest Živilska industrija, d.d. – Trgovina Mlinček, Pekarna Evropa, Rizapeks d.o.o., Mercator, d.d., Klub študentov občine Koper, Gledališče Koper, VITACARE Plus, Steelplast d.o.o.

Donatorji in sponzorji na ravni ŠENT-a:

Pekarna Baškovč d.o.o., Adamič Jože s.p., Slašičarna Barbič, Vukelič Ivan, s.p., Slašičarna, kavarna Viki Simon Viktor Ocvirk s.p., Kmetijski inštitut Slovenije, BIC Ljubljana Živilska šola, VIVAPEN d.o.o., KRKA NOVO MESTO, Banka Koper d. d., UniCredit Banka Slovenija d.d., Zadrúžna zveza Slovenije, Vzajemna, d.v.z., Prodis d.o.o., Akrapovič podjetje za proizvodnjo, trgovino in storitve, d.d., Mic Mengeš d.o.o., Cafe servis d.o.o., Pivovarna Laško d.d., Obalne lekarne Koper, Maxisport, d.o.o., Pivovarna Union, Slovenske železnice, Matis Grafika, Luka Koper d.d., ŠD Zadvor, AALT d.o.o., GEAPRODUKT d.o.o., MOL Ljubljana – Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet, Gospodarska zbornica Slovenije, SAZAS.

Oblikovali in uredili: Barbara Dolničar in Andreja Štepec
Lektura: Kristina Pritekelj
Grafično oblikovanje: Jamaja – Maja Rostohar
Poleti 2014

